

Pielaveden kunta

NILAKAN JA KUNNAN ETELÄOSAN RANTAOSAYLEISKAAVA

Selostus

556-C8923

17.10.2010

17.10.2010

SISÄLLYSLUETTELO

1	ESIPUHE	1
2	PERUSTIEDOT	2
2.1	Suunnittelutilanne	2
2.1.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	2
2.1.2	Maakuntakaava	2
2.1.3	Muut suunnitelmat	6
2.1.4	Rakennusjärjestys	6
2.2	Maanomistus	7
2.3	Nykyinen maankäyttö	7
2.3.1	Pysyvä asutus	7
2.3.2	Loma-asutus	7
2.3.3	Palvelut	7
2.3.4	Liikenneyhteydet	7
2.3.5	Sähköverkko	8
3	Luonnonympäristö	8
3.1	Maisema	8
3.2	Vesiluonto	10
3.2.1	Pohjavesi	10
3.2.2	Pintavedet	10
3.3	Kasvillisuus	10
3.3.1	Metsät	10
3.3.2	Suot	11
3.3.3	Vesi- ja rantakasvillisuus	12
3.3.4	Perinne- ja kulttuurikasvillisuus	13
3.4	Eläimistö	13
3.4.1	Nisäkkäät	13
3.4.2	Linnusto	13
3.4.3	Kalasto	14
3.4.4	Selkärangattomat	14
3.5	Kansallisesti arvokkaat kohteet	14
3.6	Maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaat kohteet	15
3.7	Paikallisesti arvokkaat kohteet	15
3.8	Muut luonnonsuojelullisesti arvokkaat kohteet	16
4	Maisemansuojelun kannalta arvokkaat alueet	17
4.1	Luonnonmaisemakohteet	17
4.2	Kulttuurimaisemakohteet	17
5	KULTTUURIHISTORIAN KANNALTA MERKITTÄVÄT KOHTEET	17
5.1	Esihistorialliset kohteet	17
5.2	Kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet	18
6	TAVOITTEET JA MITOITUSPERUSTEET	21
6.1.1	Yleistavoitteet ja suunnitteluperiaatteet	21
6.2	Loma-asutuksen sijoitteluperiaatteet	22
6.3	Mitoitusperusteet	23
6.3.1	Yleiset periaatteet	23
6.3.2	Rakennusoikeuden mitoitusnormit	23

17.10.2010

6.3.3	Rakennusoikeuden laskenta periaatteet	24
6.3.4	Mitoitusvyöhykkeet ja -alueet.....	24
6.4	Mitoitusvyöhykkeet	25
6.4.1	Mannerrannat.....	25
6.4.2	Saaret	26
6.4.3	Pienet järvet ja lammet	26
6.5	Mitoitusalueet	26
6.5.1	Nilakanjärven mannerrannat	27
6.5.2	Saaret	27
6.5.3	Pienet järvet ja lammet	27
7	OSAYLEISKAAVA JA SEN PERUSTELUT	28
7.1	Yleisperustelu ja -kuvaus.....	28
7.2	Kokonaismitoitus	29
7.3	Aluevarausten pääperustelut.....	29
7.3.1	Rantarakentaminen.....	29
7.3.2	Matkailu, virkistys ja vapaa-aika	31
7.3.3	Kulttuuri- ja luonnonympäristö	32
7.3.4	Työpaikat, palvelut ja luonnonvarat	36
7.3.5	Maantieliikenne	36
7.3.6	Maa- ja metsätalousmaat	36
8	TOTEUTTAMINEN	37
8.1	Osayleiskaavan oikeusvaikutukset	38
8.2	Rakennuslupakäsittely osayleiskaava-alueella	38
8.3	Ohjeet loma-asutuksen jätevesien käsittelylle ja jätehuollon järjestämiselle.....	39
9	VAIKUTUSTEN ARVIOINTI	40
9.1	Yleistä.....	40
9.2	Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen	40
9.2.1	Toimiva aluerakenne	40
9.2.2	Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu.....	40
9.2.3	Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat.....	41
9.2.4	Toimivat yhteysverkot ja energiahuolto	42
9.3	Vaikutukset suunniteltuun maankäyttöön	42
9.4	Vaikutuksen luonnonympäristöön	42
9.5	Vaikutukset eläimistöön	43
9.6	Vaikutukset maisemaan	43
9.7	Vaikutukset kasvillisuuteen	43
9.8	Vaikutukset nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen.....	44
9.9	Vaikutukset sosiaaliseen ympäristöön	44
9.10	Taloudelliset vaikutukset	44
10	SUUNNITTELUVAIHEET	45

17.10.2010

Liitteet:

- OAS
- Muinaismuistoinventointi
- Tilakohtainen mitoitustaulukko
- Mitoitusvyöhykekartta
- Lähtökohtakartta
- Luonto- ja maisemainventointikartat
- Kaavamääräykset
- Kaavakartta 1:20000

PIELAVEDEN KUNTA NILAKAN JA KUNNAN ETELÄOSAN RANTAOSAYLEISKAAVA

Alueen sijainti:

Suunnittelualue käsittää Nilakan järven ranta-alueet Säviän yleiskaava-alueita lukuun ottamatta sekä Alimmaisen, Eerikäisen, Hattulammen, Heinikanjärven, Heinälammen, Huosaanlammen, Ilkonlammen, Iso-Vehmaan, Jokijärven, Joutsenlammen, Katajalammen, Kerijärven, Keskimmäisen, Kivilammen, Kohisevanlammen, Kotkatlammen, Kumpusen, Kurjenjärven, Kuusilammen, Kärvasjärven, Levälammen, Matojärven, Molkanjärven, Ohenjärven, Paljakanlammen, Palosjärven, Petäjäjärven, Pieni-Ohenjärven, Pieni-Petäjäjärven, Pieni-Ristisen, Pikku-Vehmaan, Pirttijärven, Saarijärven (Saarisen), Saikaansyvän, Soidinlammen, Sorolammen, Vehmasjärven ja Ylimmäisen ranta-alueet.

1 ESIPUHE

Nilakka kuuluu osana järviluonnon suojelun kannalta valtakunnallisesti arvokkaaseen Rautalammin vesireittiin. Nilakan järvi sijaitsee Pielaveden, Tervon ja Keiteleen kuntien alueella.

Osayleiskaavan merkitys voidaan nähdä kaksitahoisena. Yleiseltä kannalta katsoen selvitetään ranta-alueiden käyttöä siten, että maiseman ja luonnon puolesta arvokkaat rannat voidaan säilyttää mahdollisimman luonnontilaisina tuleville sukupolville. Yksityisen maanomistajan kannalta suunnitteluun liittyy olennaisena osana rakentamismahdollisuuksien selvittely siten, että maanomistajien mahdollisimman tasapuolinen kohtelu tulee turvatuksi. Yleiskaavan avulla voidaan myös siirtää tilakohtaisesti rakennusoikeutta alueelta toiselle. Tämän vuoksi ranta-alueita tarkastellaan tilakohtaisesti. Rakennusoikeuden tasapuolinen jakaminen yksinkertaistaa ja nopeuttaa jatkossa rakennuslupien käsittelyä.

Suunnittelutyötä kunnan puolelta ohjaa osayleiskaavan seurantaryhmä:

Pertti Kröger
Jukka Poutiainen
Olli-Pekka Nyysönen (puh. joht.)
Ulla Peltonen
Juha Partanen

Suunnittelutyöstä FCG Finnish Consulting Group Oy:ssä on vastaa DI Timo Leskinen ja DI Simo Kaksonen. Luonto- ja maisemaselvityksen on laatinut FM Minna Eskelinen.

2 PERUSTIEDOT

2.1 Suunnittelutilanne

2.1.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoituksena on edistää hyvän elinympäristön ja kestävä kehityksen toteutumista alueiden käyttöä koskevassa päätöksenteossa. MRL:n 24§ velvoittaa: "Maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista." Tavoitteet ovat luonteeltaan yleisiä ja ne on ryhmitelty kuu-teen asiakokonaisuuteen (Valtioneuvosto 30.11.2000, päivitetty 1.3.2009), joista neljä koskee tätä yleiskaava-aluetta:

- Toimiva aluerakenne
- Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu
- Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat
- Toimivat yhteysverkot ja energiahuolto

2.1.2 Maakuntakaava

Suunnittelualueella on voimassa ympäristöministeriön 9.4.2003 vahvistama maakuntakaava. Kaavassa on esitetty alueen maakunnallisesti tai valtakunnallisesti merkittävät kohteet ja verkostot. Maakuntakaava ohjaa yleiskaavaa ja sen merkinnät tulee huomioida yleiskaavaa laadittaessa.

Maakuntakaavassa on suunnittelualuetta koskien tehty seuraavat varaukset:

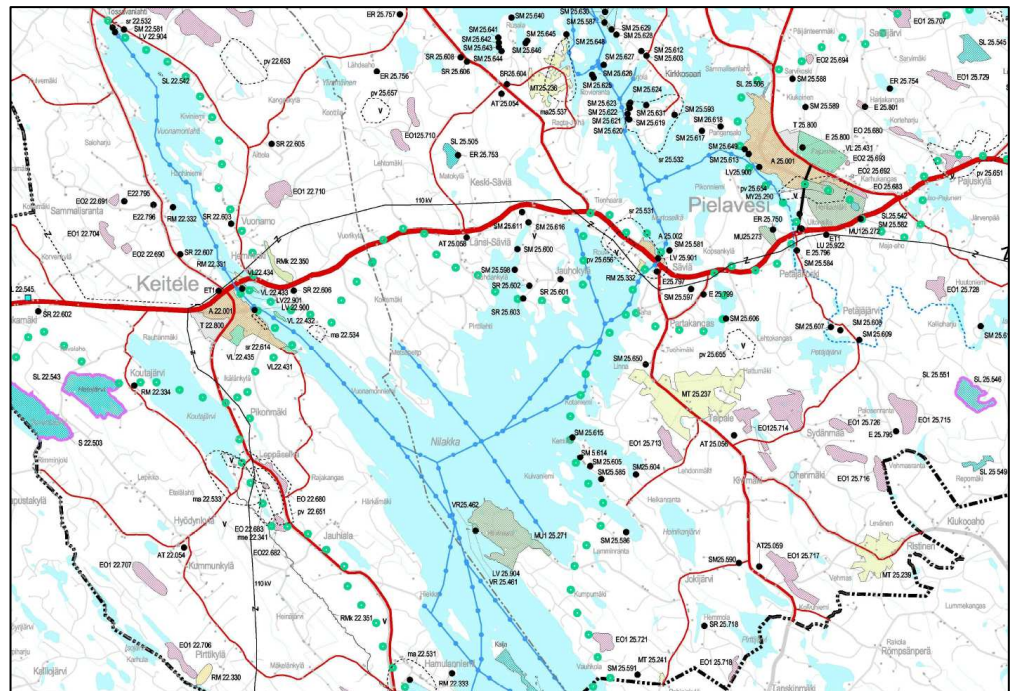
Rakennussuojelukohteet:

- SR 25.606 Uurave
- SR 25.608 Uudisharju
- SR 25.601 Räisälä
- SR 25.602 Rasinmäki
- SR 25.603 Huosaa

Muinaismuistokohteet

- SM 25.611 Halla-aho
- SM 25.616 Hiekkaharju
- SM 25.598 Huosaa
- SM 25.600 Pulloniemi
- SM 25.650 Poromäki
- SM 25.615 Kemilä
- SM 25.614 Pirttiniemi
- SM 25.605 Kemilänniemi
- SM 25.585 Hiekkakangas
- SM 25.586 Meijerinkangas
- SM 25.604 Kotalahti
- SM 25.591 Vauhkola
- SM 25.590 Rytkölä
- SM 25.597 Metsälä
- SM 25.607 Tulikoski
- SM 25.606 Saarinen

- SM 25.609 Amerikankangas
 - Erytistoimintojenalueet, luonnonravintolammikot
- ER 25.753 Matojärven Irl
- ER 25.756 Eteläniityn Irl
 - Erytistoimintojenalueet turvetuotantoa varten
- EO1 25.710 Suurisuo - Kaunissuo
- EO1 25.713 Aitosuo
- EO1 25.721 Kotkasuo
- EO1 25.718 Virkokunnansuo
- EO1 25.717 Kumpusensuo
- EO1 25.714 Soidinsuo
- EO1 25.715 Ruokosuo
- EO1 25.726 Majakankaanalussuo
- EO1 25.716 Riistasuo - Leväsuo
 - Pohjavesialueet
- pv 25.657 Keisarinkangas, tärkeä pohjavesialue
- pv 25.655 Rouvi, tärkeä pohjavesialue
 - Luonnonsuojelualueet
- SL 25.505 Matojärvi
- SL 25.551 Vornanlähde
- SL 25.549 Vehmasmäki
 - Kyläalueet
- AT 25.054 Jylhä
- AT 25.058 Länsi-Säviä
- AT 25.056 Taipale
- AT 25.059 Jokijärvi
 - Maa- ja metsätalousalueet
- MT 25.237 Hattumäki
- MT 25.241 Pohjoiskylä
- MT 25.239 Ristinen
 - Maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, ulkoilun ohjaamistarvetta
- MU 25.271 Hirviniemi
 - Retkeily- ja ulkoilualueet
- VR 25.462 Rauniosaari
- VR 25.461 Hirviniemi
 - Liikennealueet, satamat
- LV 25.904 Hirviniemi, retkisatama

Kuva: Ote Ylä-Savon seudun maakuntakaavasta

Alueelle ollaan laatimassa Pohjois-Savon maakuntakaavaa. Maakuntakaavan luonnos on ollut nähtävillä 6.4. – 11.5.2009.

Pohjois-Savon maakuntakaavan luonnoksessa alueelle on tehty seuraavat aluevaraukset:

Muinaismuistokohteet:

- sm 25.585 Hiekkakangas
- sm 25.586 Meijerinkangas
- sm 25.590 Rytkölä
- sm 25.597 Metsälä
- sm 25.598 Huosaa
- sm 25.600 Pulloniemi
- sm 25.604 Kotalahti
- sm 25.605 Kemilänniemi
- sm 25.606 Saarinen
- sm 25.607 Telikoski
- sm 25.608 Joensuu
- sm 25.609 Amerikankangas
- sm 25.611 Halla-aho
- sm 25.614 Pirttiniemi
- sm 25.615 Kemilä
- sm 25.616 Hiekkaharju

Turvetuotantoalueet:

- EO1 25.713 Aitosuo
- EO1 25.714 Soidinsuo
- EO1 25.717 Kumpusensuo

Turvetuotantoon soveltuvat alueet (uusi aluevaraus)

- EO1 25.708

- EO1 25.709 Heinäsuo
- EO1 25.710 Suurisuo-Kaunissuo
- EO1 25.715 Ruokosuo
- EO1 25.716 Iso Leväsuo
- EO1 25.732 Kaakkosuo
- EO1 25.734 Kirjavaisensuo
- EO1 25.737 Ohensuo
- EO1 25.739 Pilkkainsuo
- EO1 25.740 Raivosuo
- Pohjavesialueet:
 - pv 25.655 Hattulampi
 - pv 25.656 Rouvi
 - pv 25.657 Keisarinkangas

Luonnonsuojelualueet:

- SL 25.505 Matojärvi
- SL 25.546 Pangansuo
- SL 25. 549 Vehmasmäki
- sl 25.551 Rillankivi
- Kallioulouhinta-alueet
- eo 25.695 Lautaporras

Maa- ja metsätalousalueet, hyvät peltoalueet

- MT 25.237 Hattumäki

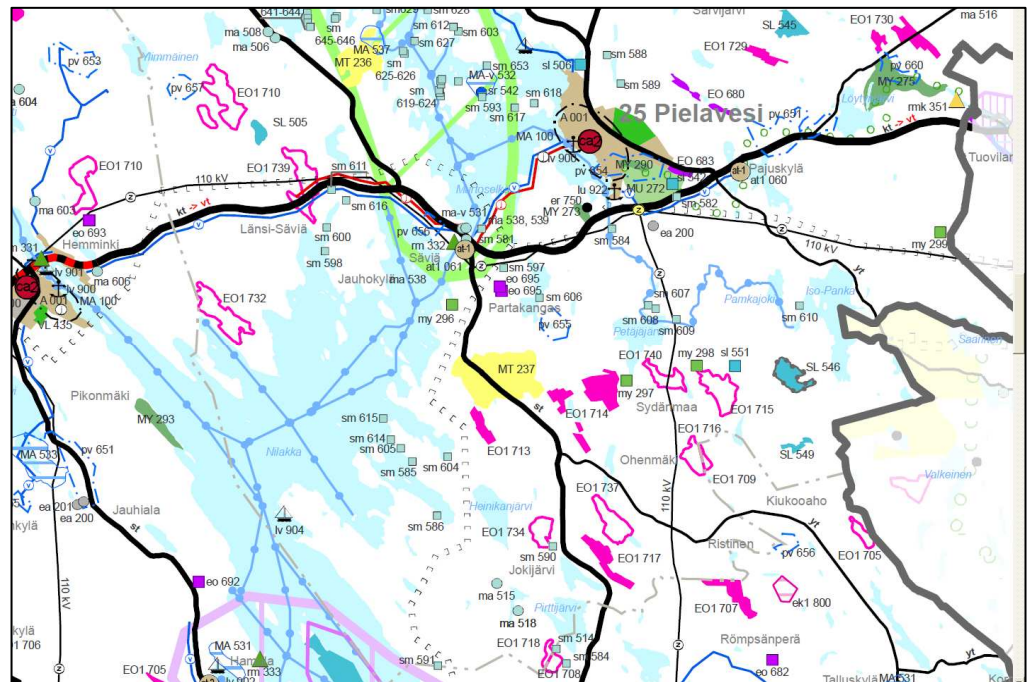
Satamat:

- lv 25.904 Hirviniemi
- Maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, ympäristöarvoja
- my 25.296 Kotaniemi, Ritaharju
- my 25.297 Petäjäjärvi, Molkanpohja
- my 25.298 Petäjäjärvi, Sydänmaanpuro

Arvokkaat maisema-alueet

- ma 25.506 Uurave
- ma 25.508 Uudisharju
- ma 25.515 Jokijärven entinen koulu
- ma 25.518 Hemmola

Lisäksi maakuntakaavan luonnoksessa on osoitettu virkistys- ja matkailuvyöhyke, sähköjohto (110 kV), moottorikelkkareitti, pääviemäri- ja päävesijohtolinjat, yksityis-, seutu- ja kantatiet, kantatie 66 muuttaminen valtatieksi sekä veneväylät.

Kuva: Ote Pohjois-Savon maakuntakaavan luonnoksesta

Yleiskaavat

Alueella on voimassa Hirviniemen osayleiskaava, joka on vahvistettu 20.2.1992.

Asemakaavat

Alueella on voimassa 10 erillistä ranta-asemakaavaa.

2.1.3 Muut suunnitelmat

Alueelle on tehty suunnitelma vesihuoltoverkon rakentamiseksi Säviäntaipa-
leelle ja kantatie 77 varteen. Lisäksi on tehty seuraavat suunnitelmat / selvi-
tykset:

- Rakennusinventointi on tehty vuosina 1993 ja 1996. Kaava-alueelle sijoittu-
vat rakennussuojelukohteet on käyty tarkastamassa kesällä 2008.
- Luonto- ja maisemaselvitys kesällä 2007
- Muinaismuistoinventointi kesällä / syksyllä 2008
- Maakuntakaavan yhteydessä on tehty kulttuuriympäristöselvitys

Ilkonlammelle on laadittu kunnostussuunnitelma. Suunnitelman mukaan lam-
men eteläosaan ruopataan pieni veneväylä.

2.1.4 Rakennusjärjestys

Kunnan alueella voimassa olevassa rakennusjärjestyksessä on säädetty mm.,
että lomarakennuspaikan rantaviivan pituus on oltava vähintään 40 metriä
pitkä. Pielaveden kunnan rakennusjärjestys, tuli voimaan 1.1.2002.

2.2 Maanomistus

Kaava-alueen omistavat lähes kokonaan yksityiset maanomistajat. Metsäyhtiöiden ranta-alueet ovat jo hyvin pitkälle ranta-asemakaavoitetut.

Maanomistajille lähetettiin kysely vuoden 2007 loppupuolella. Kyselyssä tiedusteltiin mm. rakennuspaikkatoiveita, luonnonarvoltaan arvokkaita alueita sekä muita kaavaan liittyviä toiveita. Kyselyjä lähti yhteensä noin 650 kpl. Vastauksia tuli noin 400 kpl.

Alustavana mitoituksena käytettiin:

- Mantereella 6 - 3 rakennuspaikkaa / muunnettu rantaviivakilometri
- Saarissa 5 - 4 rakennuspaikkaa / muunnettu rantaviivakilometri

Maanomistajakyselyissä tuli ilmi toivomukset uimaranta- ja venevalkama-alueiden sijoittamisesta yhteensä 15:sta paikkaan. Maanomistajien toiveet uusien rakennuspaikkojen määrästä olivat pääasiassa hyvin maltillisia.

2.3 Nykyinen maankäyttö

2.3.1 Pysyvä asutus

Yleiskaava-alueella maatilojen talouskeskuksia tai ympärivuotiseen asumiseen tarkoitettuja rakennuspaikkoja on noin 200 m rantavyöhykkeelle yhteensä noin 70 kpl.

2.3.2 Loma-asutus

Alueella on yhteensä noin 515 asuntoa, myönnettyä rakennuslupaa tai ranta-kaavan, jolloin rakentamisen keskimääräiseksi tiheydeksi muodostuu todellisen rantaviivan mukaan 2,56 rakennusta/km ja muunnetun rantaviivan mukaan 3,64 rakennusta/km.

Tiheimmin rakennettuja alueita ovat Säviän kylän ja Jauhokylän läheiset alueet sekä Nilakan itärannan alueet.

2.3.3 Palvelut

Kaupalliset palvelut sijoittuvat kirkonkylään ja Säviälle. Alkutuotannosta toimeentulon saa noin 25 % ammatissa toimivasta väestöstä, palveluissa 59 % ja teollisuudessa noin 16 %. Yläkoulu on kirkonkylällä ja ala-asteita on kirkonkylän lisäksi Säviällä.

2.3.4 Liikenneyhteydet

Tieliikenneyhteydet ovat kaava-alueen kaikkiin osiin hyvät. Alueen yleiset tiet ovat:

Kantatiet

77 Kyyjärvi - Siilinjärvi (kaava-alueen pohjoisrajalla),

Seututiet

554 Karttula - Säviä
560 Säviä – Pyhäsalmi

Yhdystiet

5542 Lamperila - Kivimäki
5543 Pykälikkö – Saarinen
16022 Kangaskylä
16059 Jylhä
16101 Paanaslahti
16111 Petäj järvi
16100 Jokijärvi
16109 Jokijärvi – Rakola

2.3.5 Sähköverkko

Alueella olemassa oleva sähköverkko aiheuttaa rajoituksia rakentamiseen mm seuraavasti: 20 kV ilmajohdon alle ei voida rakentaa lämmitettävää rakennusta, lisäksi rakennuksen parvekkeen tai ikkunan vaakasuora etäisyys virtajohdimesta on oltava vähintään 20 kV johdolla 5,22 m. Rakennuksen tai rakennelman etäisyys pylväsmuuntamoista on oltava vähintään 5 m, suositellaan kuitenkin 15 metrin suojaetäisyyttä.

3 Luonnonympäristö

Selvitysalueen itäosaan rajoittuu Pangansuon Natura-alue (FI0600023), joka on pääosin ojittamaton, pohjoisosastaan kasvistoltaan arvokas keidassuo. Kohde on sisällytetty Suomen Natura 2000 –verkostoon luontodirektiivin perusteella (SCI-alue).

3.1 Maisema

Selvitysalue kuuluu Suomen maisemamaakuntajaossa itäisen Järvi-Suomen Keski-Suomen järvisuutuun. Maisema on laajojen järviä, polveilevien vesireittien sekä kumpuilevien moreenimaiden luoteesta kaakkoon suuntautunutta sokkeloa. Nilakka on seudun suurimpia karuja ja kirkasvetisiä järviä.

Selvitysalue on pinnanmuodoiltaan vaihtelevaa. Topografialtaan korkeinta seutua ovat Nilakan itärannalla Honkavuoren ja Jyninmäen alueet sekä Jokijärven seutu, jossa korkeusvaihtelut näkyvät selvimmän alavien suomaiden ja mäkien (Heinikanmäki, Paljakanmäki) vuorotteluna. Kallioperän murtumat ja järvien muodot ovat luode-kaakkosuuntaiset.

Metsällä on suuri merkitys maisemakuvassa. Selvitysalueella rannat ovat metsäiset ja soiset. Rantametsät ovat havupuuvaltaisia, tyypillisimpiä etenkin Nilakan rannoilla ovat mäntymetsät. Viljelmät sijaitsevat usein rantojen tuntumassa. Selvitysalueella vesimaisemaan erottuvia peltomaisemia on niukasti. Asutus on perinteisesti sijoittunut laaksoihin vesistöjen tuntumaan tai mäkien harjanteille.

Maisemallisesti selvitysalue voidaan jakaa seuraaviin maisemavyöhykkeisiin, joilla on oma erityisluonteensa:
– Lahti-saaristomaisemavyöhyke

– Selkävesimaisemavyöhyke
Pienten järvien ja lampien maisemavyöhyke

Kuva: Ukonsaari kalaselän ja Pieni-Nilakan välissä.

Kuva: Nilakan selkävesiä.

3.2 Vesiluonto

3.2.1 Pohjavesi

Selvitysalueelle sijoittuu kolme vedenhankintaa varten tärkeää pohjavesialuetta (luokka 1): Hattulampi, Keisarinkangas ja Rouvi. Kartalla kuvattuun pohjavesialueeseen sisältyvät pohjaveden varsinainen muodostumisalue sekä sitä ympäröivä suojavyöhyke.

3.2.2 Pintavedet

Selvitysalueen vedet kuuluvat Kymijoen vesistöön, Rautalammin reittiin. Rautalammin pääreitit vedet laskevat Nilakkaan Pielavedestä Säviänvirran kautta ja purkautuvat Äyskoskesta Rasvanki-Virmasveteen. Reitti jatkuu Iisveden kautta Niiniveteen, edelleen Hankaveden ja Konneveden kautta Saraveteen ja Päijänteeseen. Pääosin vedet kuuluvat Nilakan valuma-alueeseen. Pielaveden valuma-alueeseen kuuluvat Petäjäjärvi, Saarinen, Keskimmäinen ja Alimmainen.

Vesistöille ominaista on järvien mataluus ja vesien tummuus. Poikkeuksen muodostaa Nilakka. Vesistöjen tumman, humuspitoisen luonteen määräävät luonnonolosuhteet. Valuma-alueella on runsaasti soita, mikä lisää vesistöihin kulkeutuvan humuksen määrää. Tämä näkyy myös kohonneina rautapitoisuuksina (mm. Huosaanlampi, Ilkonlampi, Ohenjärvi, Pieni-Ohenjärvi, Vehmasjärvi, Pirttijärvi).

3.3 Kasvillisuus

Selvitysalue kuuluu eteläboreaalisen kasvillisuusvyöhykkeen Järvi-Suomen ala-alueeseen, ja Pohjois-Savon eliömaakuntaan.

3.3.1 Metsät

Selvitysalueella vaihtelevat keskinkertaiset ja karuhkot havupuuvallitset metsämaat. Nilakan rantametsissä yleisimpiä ovat mustikkatyypin (MT) tuoret ja puolukkatyypin (VT) kuivahkot mäntykankaat. Myös kuusi- ja havupuukankaita esiintyy säännöllisesti. Lähinnä kallioisille alueille sijoittuvat kanervatyypin (CT) kuivat kankaat sekä pienialaisemmin esiintyvät jäkälätyypin (CIT) karukokankaat. Kenttäkerroksen tyypillisiä lajeja ovat puolukka, mustikka, variksenmarja ja kanerva. Monin paikoin poronjäkälät vuorottelevat varpukasvustojen kanssa. Lehtipuuvallitset metsät sijoittuvat etenkin asutuksen lähiympäristöön sekä alaville rantamaille. Nuorten metsien ja taimikoiden osuus rantavyöhykkeen metsistä on huomattava.

Pienempien järvien ja lampien rantametsät ovat puulajisuhteiltaan vaihtelevampia Nilakkaan verrattuna. Mäntykankaat ovat edelleen vallitsevat, muttak kuusen osuus puustossa lisääntyy. Alavilla rannoilla tyypillisiä ovat nuoret koivikot. Tuoreiden ja kuivahkojen kankaiden lisäksi rehevämät metsätyypit sijoittuvat lähinnä pienempien järvien rantametsiin.

Kuva: Nilakan rantametsät ovat mäntyvaltaisia.

3.3.2 Suot

Selvitysalueen suot on pääosin ojitettu. Selvitysalueella on myös turvetuotantoalueita (mm. Ilkonsuo ja Soidinsuo). Suurempia luonnontilaisia suokokonaisuuksia on Sorosuon ja Kotkatsuon alueella sekä Ylimmäisen rantaan rajoittuva Niskalansuo selvitysalueen luoteiskulmassa.

Kuva: Alaville rannoille ovat tyypillisiä luhtaiset suot.

3.3.3 Vesi- ja rantakasvillisuus

Karu ja kirkasvetinen Nilakka kuuluu vesikasvillisuuden perusteella korteruokojärviin (*Equisetum-Phragmites* -tyyppi), jossa on osia molemmista järvi-tyypeistä. Vesikasvillisuudelle tyypillistä on selvä vyöhykkeisyys. Vesirajaan rajoittuvan vyöhykkeen valtalajeina ovat yleisimmin järviruoko ja järvikorte. Järviruoko muodostaa Nilakan karuilla rannoilla useimmin kapeita ja harvoja kasvustoja, tiheimmät ruovikot sijaitsevat matalilla ranta-alueilla sekä lahdissa selkeiden kuormituspisteiden läheisyydessä.

Suurten selkävesien tuulisilla ja aallokkoisilla rannoilla vesirajaan rajoittuva vyöhyke on yleensä kasvion tai harvakseltaan kasvaa mm. viiltosaraa ja rantakukkaa. Lahdet ovat yleensä matalia ja kasvillisuudeltaan rehevämpää kortetyyppiä. Laajoina yhtenäisinä kasvustoina kasvaa järviruokoa, järvikortetta ja esimerkiksi Likolahdessa ja Pohjanlevänlahdessa järvikaislaa. Rehevimmillä lahdilla (mm. Likolahti ja Pohjanlevälahti) esiintyy myös järvikaislaa.

Nilakalla on muutamia hiekkarantoja, joiden rannoille on pääosin rakennettu. Yleisimmin hiekkarannat ovat parin metrin levyisiä kapeita kaistaleita, joiden kasvillisuus ei juuri eroa muista rannoista. Laajempia rakentamattomia hiekkarantoja on Hirviniemessä sekä Sorolahden Kumpuniemessä. Kalliorantoja Nilakalla on vähän. Vesimaisemaan erottuvia loivia kalliorantoja on mm. Kemilänniemen kärjessä, Kalasaarella ja Kangassaarella. Lohkareikkorantoja on tyypillisesti pienten saarten ja kapeiden niemiä luoteiskärjessä, jossa tuuli, aallokot ja jää ovat kuljettaneet kivennäismaan.

Selvitysalueen ruskeavetiset pienet järvet ja lammet kuuluvat vesikasvillisuuden perusteella valtaosin lähinnä järvikortetyyppiin (*Equisetum*-tyyppi). Kasvillisuus on suhteellisen vähäistä ja koostuu lähinnä kelluslehtisistä vesikasveista. Vesirajaan rajoittuvan vyöhykkeen muodostavat järvikorte ja sarat. Paikoin esiintyy myös ruovikoita. Rehevimmillä lammilla (mm. Huosaanlampi) rantakasvillisuudessa on kurjenmiekkakasvustoja.

Selvitysalueen alavilla rannoilla järvikorte- ja saravyöhykkeet vaihettuvat usein pensastoiseksi koivu-pajuvyöhykkeeksi, jotka alavammilla rannoilla ovat luhtaisia. Rantapuustossa ja -pensastoissa kasvaa vaihtelevasti koivua, tervaleppää, harmaaleppää, pajuja ja korpipaatsamaa.

Kuva: Nilakan karuja rantoja reunustavat vaihtelevan levyiset järviruokovyöhykkeet.

3.3.4 Perinne- ja kulttuurikasvillisuus

Tavanomaista kulttuurikasvillisuutta edustavat mm. pihat, laidunnurmet, metsälaitumet ja entiset pellot. Selvitysalueelle ei sijoitu arvokkaaksi luokiteltuja perinnemaisemakohteita. Palosjärven itärannalla on vanhaan pihapiiriin liittyen kaski- ja metsälaidunvaikutteista harmaaleppävaltaista metsää.

3.4 Eläimistö

3.4.1 Nisäkkäät

Pielaveden nisäkäslajisto on Pohjois-Savolle tyypillinen. Alueen eläimistöön kuuluvat mm. hirvi, metsäjänis, rusakko, orava ja kettu. Suurpedoista alueella tavataan karhua ja sutta. Majava elää mm. Pirttijärven alueella.

Maastoinventoinnin yhteydessä ei tehty havaintoja liito-oravasta. Nilakan rannat ovat pääosin mäntyvaltaisia ja puustoltaan nuoria, joten liito-oravalle soveliaita ympäristöjä on niukasti. Lähimmät tiedossa olevat liito-oravahavainnot on tehty selvitysalueen ulkopuolelta Säviän koululta sekä Kiviniemen alueelta Pielavesijärven rannalta.

3.4.2 Linnusto

Selvitysalueetta luonnehtivat karut vesistöt sekä paikoin ruovikkoiset, matalat lahdet. Nilakan pesimälinnustoon kuuluvat tyypilliset selkävesien lajit tukkakoskelo, isokoskelo, kuikka, selkälokki ja kalatiira. Vesi- ja rantalinnuston näkyvimmat linnut ovat koskelot ja kalalokit. Reheviä elinympäristöjä suosivista lajeista selvitysalueen lahdissa tavattiin mm. pikkulokki, haapana, tukkasotka ja silkkiuikku.

Linnustollisesti arvokkaimpia alueita ovat kalasääsken pesäpaikat sekä lokkiyhdyksennat. Lokkilintujen muodostamia kolonioita on Nilakalla Kotalahden Laakonkivellä ja Kortteislahdella.

3.4.3 Kalasto

Kalastosta on saatu tietoja Nilakan kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmasta. Nilakan kalastusalueella tavataan lähes kaikki maamme sisävesissä esiintyvät kalalajit. Alueen kalaston valtalajit ovat ahven, hauki, kuha, made, muikku ja siika. Edellä mainittujen lisäksi alueella esiintyvät luontaisesti mm. järvitaimen, lahna, säyne, särki, sulkava, salakka, kuore, kiiski, kivisimppu ja ruutana. Vesialueille istutetaan planktonsiika, kuhaa, harjusta, haukea ja järvitaimenta.

Nilakka on Pohjois-Savon parhaita kuhajärviä. Ahven-, kuha-, muikku- ja särkikannat ovat runsaat, harjus- ja järvitaimenkannat heikot. Järvitaimenkanta on lähes kokonaan istutusten varassa. Rapukanta on heikko.

3.4.4 Selkärangattomat

Selvityksessä ei inventoitu selkärangattomia eläinlajeja. Hyönteisten kannalta olennaisimmat elinympäristöt ovat vanhat metsät, lehdot, lehtimetsät, suot ja niityt. Järvien suojaisat lahdet ja sisälammet ovat vesiympäristön hyönteisten (mm. sudenkorennot) merkittäviä lisääntymis- ja elinalueita.

3.5 Kansallisesti arvokkaat kohteet

1. Vornanlähteen luonnonsuojelualue (YSA083749)

Maankäyttösuositus: SL

2. Kärpönsaari, Nilakka

Maankäyttösuositus: S/MY

3. Kumpuniemi, Nilakka

Maankäyttösuositus: S/MY

4. Sorolahden pohjukka, Nilakka

Uhanalaiset ja harvinaiset lajit: selkälokki (VU), kalasääski (NT)

Maankäyttösuositus: W/luo

5. Laakonkiven lokkiyhdyksunta, Nilakka

Uhanalaiset ja harvinaiset lajit: naurulokki (VU)

Maankäyttösuositus: S/luo

6. Kortteislahden lokkiyhdyksunta, Nilakka

Uhanalaiset ja harvinaiset lajit: naurulokki (VU), selkälokki (VU)

Maankäyttösuositus: S/luo

7. Matojärvi

Uhanalaiset ja harvinaiset lajit: naurulokki (VU)

Maankäyttösuositus: S

8. Kauraniemi, Petäjäjärvi

Uhanalaiset ja harvinaiset lajit: naurulokki (VU), selkälokki (VU)

Maankäyttösuositus: MY/luo

9. Vehmasmäki (AMO080448)

Maankäyttösuositus: S

3.6 Maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaat kohteet

10. Ykspuinen, Nilakka

Uhanalaiset ja harvinaiset lajit: kalasääski (NT)
Maankäyttösuositus: S

11. Kuivasaaren pohjoiskärki, Nilakka

Uhanalaiset ja harvinaiset lajit: kalasääski (NT)
Maankäyttösuositus: S

12. Haataansaari, Nilakka

Uhanalaiset ja harvinaiset lajit: kalasääski (NT)
Maankäyttösuositus: S

13. Sammakkolahti, Nilakka

Uhanalaiset ja harvinaiset lajit: kalasääski (NT)
Maankäyttösuositus: S

14. Kiviniemi (Länsi-Säviä), Nilakka

Uhanalaiset ja harvinaiset lajit: kalasääski (NT)
Maankäyttösuositus: S

15. Rusinsaari, Nilakka

Uhanalaiset ja harvinaiset lajit: kalasääski (NT)
Maankäyttösuositus: S

16. Mellisniemi, Nilakka

Uhanalaiset ja harvinaiset lajit: kalasääski (NT)
Maankäyttösuositus: S

17. Kotkatsuo, Nilakka

Uhanalaiset ja harvinaiset lajit: kalasääski (NT)
Maankäyttösuositus: S

18. Kuusilampi

Uhanalaiset ja harvinaiset lajit: kaakkuri (NT), punakämmeikä (NT), kämmeiköiden risteymät
Maankäyttösuositus: S/luo

3.7 Paikallisesti arvokkaat kohteet

19. Riuttaniemen luhdat, Nilakka

Maankäyttösuositus: W/luo

20. Ukonsaari, Nilakka

Pinta-ala: 0,6 ha
Maankäyttösuositus: W/luo

21. Molkanpohjan luhta, Petäjajärvi

Maankäyttösuositus: luo

22. Palosen lehto, Palosjärvi

Maankäyttösuositus: luo

23. Palosjärven luhta, Palosjärvi

Maankäyttösuositus: luo

24. Itälahden luhta, Jokijärvi

Maankäyttösuositus: luo

25. Eerikaisen rantasuot, Eerikainen

Maankäyttösuositus: luo

Alle hehtaarin kokoisten metsä- ja suolampien lähiympäristöt ovat metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Tällaisia kohteita selvitys-alueella ovat:

- **Katajalampi (26.)**
- **Kuusilampi (27.)**
- **Valkeislampi (28.)**
- **Pikku-Vehmas (29.)**

3.8 Muut luonnonsuojellisesti arvokkaat kohteet

30. Erolaisenlahti, Nilakka

Maankäyttösuositus: luo

31. Liejuniemi, Nilakka

Maankäyttösuositus: luo

32. Lampareenmutka, Nilakka

Maankäyttösuositus: MY/luo

33. Kotkatlammen rämeet, Kotkatlampi

Maankäyttösuositus: MY

34. Sorolammen rämeet, Sorolampi

Maankäyttösuositus: MY

35. Pitkälahden rantasuot, Pirttijärvi

Maankäyttösuositus: luo

36. Iso-Vehmaan rantaluhat, Iso-Vehmas

Maankäyttösuositus: luo

37. Pieni Petäj järvi

Maankäyttösuositus: luo

38. Niskalansuo-Repolanniemi, Ylimmäinen

Maankäyttösuositus: MY/luo

39. Kurjenjärven rantasuot, Kurjenjärvi

Maankäyttösuositus: luo

4 Maisemansuojelun kannalta arvokkaat alueet

4.1 Luonnonmaisemakohteet

Seuraavassa on lueteltu paikallisesti arvokkaat luonnonmaisemakohteet ja alueet. Kohteet ja alueet ovat suurelta osin maisemasta hyvin erottuvien niemiä, saaria ja saariryhmiä.

- Palosaari-Akkosaari, Pieni-Nilakka (LM 1)
- Ykspuinen, Nilakka (LM 2)
- Kalasaaren rantakalliot ja niemi, Nilakka (LM 3)
- Tampereensaari-Töyrisaari-Kangassaari-Ukonsaari, Nilakka (LM 4)
- Rusinsaari, Nilakka (LM 5)
- Kärpönsaari, Nilakka (LM 6)
- Kemilänniemen kärki, Nilakka (LM 7)
- Laakonniemi, Nilakka (LM 8)
- Suosaari-Kukkolansaari, Nilakka (LM 9)
- Kuivasaari-Remunen-Kalmonsaari, Nilakka (LM 10)
- Kauraniemi, Petäjäjärvi (LM 11)
- Salakkaniemi-Paloniemi, Petäjäjärvi (LM 12)
- Selkäsaari-Kalliosaari-Myllylahti, Saarinen (LM 13)
- Ruunaniemi, Kärväsjärvi (LM 14)

4.2 Kulttuurimaisemakohteet

Paikallisesti arvokkaat kulttuurimaisemat ovat vesimaisemaan hyvin näkyviä peltomaisemia, joihin liittyy asuinrakennuksia pihapiireineen sekä muita rakennuksia. Vesimaisemaan erottuvia pelto- ja kulttuurimaisemia on selvitysalueella vähän.

- Kemilänniemen kulttuurimaisema, Nilakka (KM 1)
- Levän kma, Nilakka (KM 2)
- Lapin kulttuurimaisema, Keskimmäinen (KM 3)
- Järvenpää-Taipale kulttuurimaisema, Keskimmäinen (KM 4)
- Huosaanlammen pellot, Huosaanlampi (KM 5)
- Kerijärven kulttuurimaisema, Kerijärvi (KM 6)
- Jokijärven kulttuurimaisema, Jokijärvi (KM 7)
- Mäntylän pellot, Kivilampi (KM 8)
- Iso-Vehmaan kulttuurimaisema, Iso-Vehmas (KM 9)
- Talasaho – Huova-aho kulttuurimaisema, Matojärvi (KM 10)

5 KULTTUURIHISTORIAN KANNALTA MERKITTÄVÄT KOHTEET

5.1 Esihistorialliset kohteet

Suunnittelualueelta on eri inventointien yhteydessä löydetty seuraavat muinaismuistokohteet:

- 5 Hiekkakangas, Kivikautinen asuinpaikka
- 6 Meijerinkangas, Kivikautinen asuinpaikka
- 10 Rytkölä, Kivikautinen asuinpaikka
- 11 Vauhkola, Ajoittamaton kivirakenne
- 18 Metsälä, Kivikautinen asuinpaikka
- 19 Tuliniemi, Kivikautinen asuinpaikka

- 21 Pulloniemi, Kivikautinen asuinpaikka
- 25 Kotalahti, Kivikautinen asuinpaikka
- 26 Kemilänniemi, Kivikautinen asuinpaikka
- 27 Saarinen, Kivikautinen asuinpaikka
- 28 Tulikoski, Kivikautinen asuinpaikka
- 29 Joensuu, Kivikautinen asuinpaikka
- 30 Amerikankangas, Kivikautinen asuinpaikka
- 32 Hiekkaharju, Kivikautinen asuinpaikka
- 33 Halla-aho, Kivikautinen asuinpaikka
- 36 Pirttiniemi, Kivikautinen asuinpaikka
- 37 Kemilä, Varhaismetallikautinen hautaröykkiö

Kesällä 2008 suoritetun muinaismuistoinventoinnin yhteydessä alueelta löydettiin seuraavat uudet muinaismuistokohteet:

- 76 Kemilä Rykinranta, Kivikautinen asuinpaikka
- 77 Kumpunen Pulloniemi, Kivikautinen asuinpaikka
- 78 Tölväänkangas, Kivikautinen asuinpaikka
- 79 Pitkälähti, Historiallinen kiviraunio
- 80 Heinikanjärvi-Savikaarre, Kivikautinen asuinpaikka
- 81 Paanalanlahden pohjukka, Kivikautinen asuinpaikka
- 82 Lampareenmutka, Kivikautinen asuinpaikka
- 83 Pitkäkangas, Kivikautinen asuinpaikka
- 84 Pitkäkangas, Tervahauta
- 85 Hirviniemi Tiklinmäki, Kivikautinen asuinpaikka
- 86 Tölväänkangas 2, Kivikautinen asuinpaikka

5.2 Kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet

Pielaveden kunnassa on inventoitu kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset. Inventoinnista on julkaistu Ilkka Laukkasen toimittama ”Rakennusperinnettä Pielavedellä” kirja. Inventoinnit on suoritettu vuosina 1993 ja 1996. Inventoinnin kohteena on ollut kaava-alueella seuraavat kohteet (Numero ilmoittaa kohdenumeron). Kohteet on kaavatyön yhteydessä käyty läpi ja tarkastettu niiden olemassa olo.

Lisäksi Pohjois-Savon liitto on Pohjois-Savon maakuntakaavatyön yhteydessä laatinut kulttuuriympäristöselvityksen vuonna 2009.

38. Räisälä (Väisälä)

Tilan päärakennus on rakennettu vuonna 1855 ja tehty kahdesta osasta. Alkujaan rakennuksen molemmissa päissä on ollut tupa, keskellä kaksi kamaria ja kylmät porstuat Rakennukseen on tehtykorjauksia 1920- ja 30- luvuilla. 1950- ja 1960- luvuilla on suoritettu täydellinen peruskorjaus. Pihapiirissä on myös 1900- luvun elo- ja jauhoaitta sekä vähän kauempana entinen riihi- ja masiinahuone rakennus.

Luettelointiperuste: Rakennuksen muuttuminen eri aikakausien mukaan savutuvasta nykyaikaiseen maatalaan. Arvo: rakennushistoriallinen, maisemallinen

20.96 Hemmola

Päärakennus on valmistunut 1830. Se edustaa tyyliltään empireä ja alkuperäisessä pohjakaavassa on noudatettu paritupa pohjakaavaa. Perimätiedon mukaan Elias Lönnrot on piirtänyt talon mallin silloiselle isännälle. Päärakennus on peruskorjattu 1950- luvulla.

Entisestä neliömäisestä pihapiiristä on jäljellä vanhat aitat sekä tallirakennus. Kolmiosainen aittarakennus ajoittuu 1800- luvun alkupuolelle. Entinen hevos-talli on rakennettu 1913.

Luettelointiperuste: Rakennuskannan ikä, merkittävyys kylähistoriallisesti. Arvo: Rakennushistoriallinen, historiallinen

45. Uurave

Päärakennus on valmistunut 1892. Rakennukseen on tehty korjauksia ja laajennuksia 1910-50- luvuilla.

Pihapiirin vanhoista rakennuksista on jäljellä vilja-aitta 1900-luvun alusta /1800-luvun lopusta. Päärakennuksen takana on 1940/50 luvulla siirretty aittarakennus.

Luettelointiperuste: Rakennuskannan ikä, merkittävyys kylähistoriallisesti, osa kestiekivarilaitoksen historiaa Pielavedellä. Arvo: Rakennushistoriallinen.

46. Uudisharju

Päärakennus valmistunut 1800/1900- lukujen taitteessa. Rakennusta on uusittu mm. 1926.

Luettelointiperuste: Historiallinen ilme, mm. nikkarityylinen lasiveranta, rakennuksen ikä. Arvo: Rakennushistoriallinen.

2.96 Hattumäki

Rakennuskanta ajoittuu pääosin 1800- luvun loppupuolelle. Rakennukset on säilytetty pääosin alkuperäisessä asussa tai rakennuksia on korjattu niiden rakennushistoriallista arvoa kunnioittaen. Pihapiirissä on päärakennuksen lisäksi talli-aittarakennus, neljä aittarakennusta ja uloimpana entinen riihi. Pihatien varteen jäävät hiilimökki ja paja.

Luettelointiperuste: Rakennuskannan ikä, yhtenäisyys. Arvo: Rakennushistoriallinen, maisemallinen.

1.96 Ohenmäki

Ohenmäen mäkiasutuspaikalla on säilynyt melko ehjänä neliömäinen umpipiha. Rakennuksista on jäljellä päärakennus ja sitä vastapäätä sijaitseva navetta-varastorakennus sekä pihapiirin tiehen rahoittava kaksikerroksinen, useamman huoneen käsittävä aittarakennus. Hieman kauempana on vanha vilja-aitta. Päärakennus ajoittuu 1800- luvulle ja sen pohjoispääty on alkujaan ollut savutupa. Tupien yhdistäjänä on 1910- luvulle asti ollut läpikuljettava porsua. Rakennukseen on tehty korjauksia ja laajennuksia 1910- ja 1950- luvuilla. Aittarakennuksen arvioidaan valmistuneen 1823. Vilja-aitan seinässä on vuosilukumerkintä 1861. Navetta rakennuksen arvellaan ajoittuvan 1900- luvun alkuun.

Luettelointiperuste: Pihapiiri muodostaa melko ehjän, nyt harvinaiseksi tulleen savolaisen neliömäisen pihapiirikokonaisuuden. Arvo: Rakennushistoriallinen, maisemallinen.

6.96 Tuohiaho

Tilan rakennusten ajoitusta ei voi tehdä. Pihatien varrella sijaitsevaan eloitetaan on liitetty karsikkolaatta, johon on kaiverrettu vuosiluvut 1788/9.1.1867 ja RH. Päärakennuksen arvellaan olevan 1800- luvulta. Rakennusta on remontoitu 1940-, 1950 ja 1970- luvuilla. Pihapiirissä sijaitsee tuparakennuksen kanssa poikittain ns. pihatuparakennus joka on ilmeisesti rakennettu 1920-luvulla. Savusauna on korjattu 1936.

Luettelointiperuste: Rakennuskannan ikä ja melko eheä rakennuskokonaisuus. Paikalla toiminut yksi pienistä maaseutusahoista. Osa teollisuushistoriaa.

13.96 Huosaa

Päärakennuksen tarkkaa valmistumisajankohtaa ei tiedetä. Alkujaan talo on ollut pidempi, mutta vuoden 1939 remontissa taloa on lyhennetty 5-7 metriä. Rakennusta on tämän jälkeen remontoitu useasti.

Vanhoista rakennuksista on jäljellä Nilakan rannalla sijaitseva verkkomökki. Rakennus ajoittunee 1800- luvun lopulle.

Luettelointiperuste: Rakennuskannan ikä. Arvo: Rakennushistoriallinen

12.96 Rasinmäki

Päärakennus ajoittunee 1800- luvulle. Rakennusta on remontoitu 1950- sekä 1980- luvuilla. Vanhoista rakennuksista on jäljellä vielä kaksi aittaa jotka ajoittuvat 1800- luvulle.

Luettelointiperuste: Rakennuskannan ikä. Arvo: Rakennushistoriallinen.

15.96 Koivumäki

Tila on seudun yksi vanhimmista tiloista. Vanhoista rakennuksista on jäljellä nykyisin varastona käytettävä vanha tuparakennus joka ajoittuu 1800- luvulle.

Luettelointiperuste: Rakennuskannan ikä Arvo: Rakennushistoriallinen.

14.96 Mustaniemi

Vanha asuinrakennus on ollut alkujaan ns. yksittäistupa, jonka eteisen puoleiseen päättyyn on myöhemmin lisätty kamari. Tupaosa on ollut alkujaan savupiirtti ja se on valmistunut n. 1895. Kamariosa on lisätty 1910- luvulla. Kuisti on rakennettu 1940/50- luvuilla.

Luettelointiperuste: Rakennuksen ikä. Arvo: Rakennushistoriallinen.

3.96 Kemilänniemi

Päärakennus ajoittuu 1800- luvulle. Rakennusta on korjattu mm. 1950-, 1970- ja 1980- luvuilla. Korjauksissa ikkunamalli on vaihtunut uuteen, mutta vuoden 1980- luvun uuden kuistin rakentamisessa on pyritty noudattamaan vanhan kuistin mallia. Pihapiirissä on myös 1800- luvulta hirsiset aittarakennukset.

Luettelointiperuste: Rakennuskannan ikä, maisemallinen sijainti Nilakka-järveen. Arvo: Rakennushistoriallinen, maisemallinen.

4.96 Harju

Päärakennuksen arvellaan ajoittuvan 1880- luvulle. Rakennukseen on tehty remonttia 1935, sekä 1970- ja 1990- luvuilla.

Luettelointiperuste: Edustaa alueen vanhaa rakennuskantaa. Arvo: Rakennushistoriallinen.

7.96 Sika-aho

Maatilakirjan mukaan asuinrakennus on valmistunut 1922. Todennäköisesti osa talosta on vanhempaa. Pihapiirissä on myös 1800-luvun aittarakennukset.

Luettelointiperuste: Osa Pielaveden kestiekievarilaitosta, rakennuskannan ikä. Arvo: Rakennushistoriallinen, historiallinen.

5.96 Järvenmäki

Päärakennus on valmistunut 1900- luvun alussa. Rakennusta on korjattu 1920-, 1950- ja 1980- luvuilla. Hieman ulompana pihapiiristä sijaitsee 1900-luvun alkuun ajoittuva riihirakennus.

Luettelointiperuste: Rakennuskannan ikä. Arvo: Rakennushistoriallinen.

122. Jokijärven entinen koulu

Lähellä pielaveden rajaa Jokijärvellä sijaitseva entinen kansakoulu edustaa jugendajan kansakouluja, jonka julkisivut ja kuistit on säilyttänyt poikkeuksellisen hyvin alkuperäiset, persoonalliset puuleikkaukset. Myös saunassa ja ulkorakennuksessa on käytetty jugendaihteita.

Valintaperuste: Rakennushistoriallinen.

6 TAVOITTEET JA MITOITUSPERUSTEET

6.1.1 Yleistavoitteet ja suunnitteluperiaatteet

Pielaveden kunta on laatinut vuonna 2006 Pielaveden strategia 2010:n. Strategian mukaan mm. elinkeinopolitiikassa toiminnallisina tavoitteena on olemassa olevien yritysten edesauttaminen ja uusien yritysten syntymisen edistäminen sekä maankäyttö ja tonttipolitiikassa monipuolisen, tasapainoisen olemassa olevaa kunnallistekniikkaa hyödyntävä maankäyttö, maisemanhoito ja vapaa-ajan asumisen edistäminen. Strategian toiminta-ajatus on "Pielavesi järjestää palvelut tavalla, joka luo mielenkiintoa Pielavettä kohtaan asuin- ja yrittäjäpaikkakuntana". Strateginen visio eli tavoitetilä jota kohtu kunnan kehitystä ohjataan " Pielavesi on työssäkäyntialueensa elinvoimainen palvelukeskus, joka tarjoaa laadukkaat lähipalvelut ja luonnonläheisen monikulttuurisen asuin ympäristön."

Pielaveden kunnalla on tavoitteena laatia Nilakan ja kunnan eteläosan muiden järvien ranta-alueille maankäyttö- ja rakennuslain mukainen oikeusvaikutteinen osayleiskaava rakennus- ja poikkeuslupien, elinkeinojen kehittämisen, ympäristön- ja maisemanhoidon perustaksi.

Rantaosayleiskaavan tavoitteena on turvata maanomistajien rakentamismahdollisuus sekä mahdollisimman tasapuolinen kohtelu rakentamisalueiden mitoituksessa. Rakennusoikeus pyritään määrittämään siten, että mm. saavuttavuudeltaan, luonnonoloiltaan ja rakennettavuudeltaan samanlaisille ranta-alueille eripuolilla kaava-alueita osoitetaan yhtä suuri rakennusoikeus.

Rakennusoikeudet tulee osoittaa siten, että edistetään luonnonsuojelun kannalta arvokkaiden luontotyyppien sekä luonnonvaraiselle eläimistölle ja kasvistolle tärkeiden luonnon ominaispiirteiden säilyttämistä, eli huomioidaan biologinen monimuotoisuus. (maiseman ja luonnon puolesta arvokkaat rannat voidaan säilyttää mahdollisimman luonnontilaisina.) Tavoitteeseen pyritään myös tarpeellisilla kaavamääräyksillä.

Kaavalla tulee kehittää ja turvata maa- ja metsätalouden harjoittamisen edellytykset. Kaavalla pyritään edistämään ja tukemaan ympäristön- ja maisemanhoidon tavoitteita siten, että yleiskaava edesauttaa EU:n maisemanhoitoon varattujen tukirahojen hakemista. Maatilamatkailu- ja muita matkailuyrittäjiä sekä sivuelinkeinon harjoittajia pyritään tukemaan tarpeellisilla aluevarauksilla.

Kaavalla pyritään edistämään ja kehittämään kunnan matkailuelinkeinoa, kalastusmatkailua sekä muutakin elinkeinotoimintaa luomalla mahdollisuudet uusien vetovoimaisten rakennuspaikkojen toteuttamiseen ja uusien kesäasukkaiden saamiselle Pielavedelle.

Kalastuksen, metsästyksen ja yleisen virkistyskäytön tarpeet huomioimaan osoittamalla tarpeelliset leiriytymis- ja rantautumispaikat, veneiden lasku- ja nostopaikat. Kaavassa osoitetaan myös paikallisten asukkaiden tarvitsemat venevalkamat ja uimarannat.

Vahvistetussa maakuntakaavassa annetut maankäyttötavoitteet tulee osayleiskaavassa ottaa huomioon.

Kaavalla pyritään ohjaamaan pysyvää asutusta yhdyskuntarakenteellisesti edullisille sekä luonnonpuolesta kestäville alueille.

Kaava on laadittava tiiviissä yhteistyössä alueen maanomistajien, paikallisten kylätoimikuntien, kalastuskuntien ja muiden vastaavien yhdistysten sekä viranomaisten kanssa.

Kaavan tulee selkeyttää ja yksinkertaistaa rakennuslupaprosessia. Osayleiskaavan mukaiselle rakentamiselle voidaan pääsääntöisesti myöntää rakennuslupa suoraan kaavan perusteella. Rantakaavan laatiminen tai alueellisen poikkeusluvan hakeminen on tarpeen vain lomakylämaisilla(RM) alueilla, missä taaja-asutuskyynnys ylittyy.

Kaavassa tutkitaan loma-asuntoalueiden rajat yleispiirteittäin ja loma-asuntojen määrä tilakohtaisesti. Yksittäisten uusien loma-asuntojen sijainti osoitetaan ohjeellisena. Lopullinen sijoitus täsmentyy rakennuslupamenettelyn yhteydessä hakijan ja rakennuslupaviranomaisen neuvottelun pohjalta.

Kaavassa suunnitellaan pääsääntöisesti vain ranta-alueiden maankäyttöä. Maisemallisesti ja toiminnallisesti rantavyöhykkeestä erillään olevalla maa- ja metsätalousalueella säilyy haja-asutusluonteinen oikeus loma-asutusta ja ympärivuotista asutusta varten. Tällaisen alueen etäisyyden rannasta ja loma-asutuksesta tulee olla noin 200 metriä.

6.2 Loma-asutuksen sijoitteluperiaatteet

Loma-asunnot tulee pyrkiä keskittämään yleensä yhtenäisille rakentamisen piiriin jo kuuluville alueille siten, että vapaaksi jää mahdollisimman suuria, yhtenäisiä ranta-alueita.

Loma-asuntoja sijoitettaessa tulee suosia peitteisiä ranta-alueita. Pellot, avokalliot sekä riittävää suojapuustoa vailla olevat rannat, kapeat niemenkärjet pyritään säilyttämään rakentamattomina.

Maisemaekologisen selvityksen mukaiset erityiskohteet pyritään ottamaan loma-asuntojen sijoittelussa huomioon.

Loma-asunnot on pyrittävä sijoittamaan siten, että nykyinen luonnonmaisema ja vesilintujen pesimä- ja elinmahdollisuudet säilyvät. Rakentaminen on pyrittävä ohjaamaan kalojen kutualueiden ja apajapaikkojen ulkopuolelle.

Loma-asunnot ja talousrakennukset tulee sijoittaa rakennusjärjestyksen määräysten mukaisesti.

6.3 Mitoitusperusteet

6.3.1 Yleiset periaatteet

Mitoitusnormiin ja rakennusoikeuden määrään vaikuttavia yleisiä seikkoja:

- Aikaisemmat kunnan alueella laaditut yleiskaavat
- Palveluiden saatavuus
- Yleiset virkistyskäyttö tarpeet
- Maisemalliset ja luonnonsuojelulliset arvot
- Arvokkaat luontotyypit
- Rantojen rakennettavuus(suot, jyrkänteet)
- Metsä- tai kasvillisuustyyppien kulutuskestävyys
- Maatilamatkailuun ja lomakylätoimintaan tarkoitettujen alueiden rakennusoikeus määritellään tapauskohtaisesti

Mitoitusnormia ei sovelleta kaavamaisesti. Mitoitusperusteiden tulee vaihdella alueittain tai vyöhykkeittäin alueiden rakennettavuuden, kulutuskestävyyden ja palveluiden läheisyyden perusteella. Myös maisemalliset seikat tulee huomioida.

Yleiskaavalla ei puututa voimassa olevien ranta-asema ja -yleiskaavojen mitoituksiin.

6.3.2 Rakennusoikeuden mitoitusnormit

Mitoitusnormina loma-asuntojen lukumäärää laskettaessa käytetään pääsääntöisesti "loma-asuntojen lukumäärä/muunnettu rantakilometri". Alle 20 ha saarilla mitoitus voi perustua myös "maapinta-alaan ha/loma-asunto" ja alle 20 ha lammilla "vesipinta-alaan ha/loma-asunto". Rakennusoikeuden kannalta alue jaetaan kolmeen vyöhykkeeseen.

A Mannerrannat:

6 - 3 loma-as/muun.rantakilometri

B Yli 20 ha:n saarilla:

5 - 4 loma-as/muun.rantakm

C Alle 20 ha:n saarilla pienempi seuraavista mitoitusluvuista:

4 l-as/muunnettu rantakilometri tai 1 loma-as/noin 3 ha saaren maa-alueita seuraavan taulukon mukaisesti:

pinta-ala (ha)	1-5	5-8	8-11	11-14	14-17	17-20
rak.oik. (l-as)	1	2	3	4	5	6

D Pienillä järvillä ja lammilla:

Pienempi seuraavista mitoitusluvuista: 3 - 4 loma-asuntoa/muunnettu rantakilometri tai 1 loma-asunto/3 - 4 ha lammen vesipinta-ala.

Em. mitoitusperusteita noudatetaan, jos omistusyksikön koko rakennusoikeus osoitetaan omarantaisina rakennuspaikkoina. Jos rakennusoikeutta sijoitetaan

yhteisrantaaisena, lomakylämäisenä rakentamisena, voidaan em. mitoitusperusteista poiketa.

Rakennusjärjestyksen mukaisesti alle 1 ha:n saarilla ei ole rakennusoikeutta, paitsi mikäli maanomistajilla ei ole muita rakentamiskelpoisia alueita. Maisematekijöiden ja luonnonsuhteiden vaikutus mitoitukseen arvioidaan kunkin saaren osalta erikseen ja ne saattavat pienentää laskennallista rakentamistehokkuutta.

6.3.3 Rakennusoikeuden laskenta periaatteet

Rantaviivaa lasketaan muunnettuna siten, että alle 50 m kapeita niemiä ei lasketa mitoitusrantaviivaa. Alle 100 m kapeissa salmissa ja lahdissa todellinen rantaviiva on kerrottu 0,35. Alle 200 m kapeilla lahdilla ja salmissa sekä 50 - 100 m kapeilla niemillä todellinen rantaviiva kerrotaan 0,5. Laskentamalli pyrkii ottamaan huomioon kapeiden niemien, lahtien, kannasten ja salmien kohdalla vastarannan ja luonnontekijöiden rakentamistoiminnalle aiheuttamat rajoitukset.

(Pohjois-Savossa on yleisesti käytetty Etelä-Savon seutukaavaliiton kehittämää mallia, joka poikkeaa tässä kaavassa käytetystä mallista muuntokertoimien osalta. Etelä-Savon Seutukaava liiton mallissa kerroin 0,35 on 0,25 ja 100 - 150 m leveillä niemillä kerroin on 0,75 ja 200 - 300 m kapeissa lahdissa ja salmissa kerroin on myös 0,75 tässä kaavassa käytetyn 1 sijasta. Etelä-Savon mallia on käytetty myös Hirviniemen osayleiskaavassa.)

Rakennusoikeus on laskettu samalla tavalla kuin Pielavesi-järven osayleiskaavassa. Nyt käytetyllä menetelmällä muunnettu rantaviiva on Rautalammin reitin yleiskaavojen keskiarvon lähelle.

Tilasta erotetut loma-asuntotontit, tilan alueelle myönnetty loma-asuntojen rakennusluvut sekä tilaan kuuluvat rannalla sijaitsevat loma-asunnot ja ympärivuotiset asunnot lasketaan käytetyksi rakennusoikeudeksi. Nämä osoitetaan kaavassa rakentamisalueiksi. Käytettyyn rakentamisoikeuteen katsotaan kuuluvaksi rakennuslain rantakaavaa koskevien säännöksiensä voimaantulon 15.10.1969 jälkeen tilasta loma-asunnon rakentamista varten erotetut kiinteistöt.

Mitoituslaskelmaa tulee pyrkiä noudattamaan maanomistajien tasapuolisen kohtelun turvaamiseksi mahdollisimman tarkasti. Mikäli kuitenkin ranta soveltuu erityisen hyvin rakentamiseen tai on olemassa muu erityinen syy, voidaan kohtuullisuustekijät huomioon ottaen rakennusoikeuden määrää lisätä.

Samalle maanomistajalle kuuluvia alueita käsitellään yhtenä yksikkönä, jota rakennusoikeuslaskelma koskee. Maanomistusyksikön sisällä loma-asuntojen sijoittamista ei ole sidottu kiinteistöyksiköihin: samalle maanomistajalle kuuluvilla alueilla rakennusoikeutta voidaan siirtää saarista mantereelle ja alueilta toiselle.

6.3.4 Mitoitusvyöhykkeet ja -alueet

Kaava-alue jakaantuu maisemallisesti moniin maisemaekologisiin vyöhykkeisiin monine lahtineen sekä saariston johdosta. Rakennettavuudeltaan järven eri osat ovat myös erilaisia. Karkeasti kaava-alue voidaan jakaa 3 alueeseen: Säviän kylänläheisyyteen, Paanaslahden ja Jauhokylän alueeseen sekä Koivuniemen, Hirviniemen sekä Kumpusen alueeseen. Em. kolme aluetta jakaantuvat useisiin pienempiin alueisiin.

Mitoitusnormit vaihtelevat mitoitusperusteiden mukaisesti 6 ja 3 rakennuspaikan välillä muunnetulle kilometrille. Mitoitusvyöhykkeet on määritetty alueiden rakennettavuuden, luonnonarvojen, kulutuskestävyyden sekä tiestön ja muun rakennetun infrastruktuurin läheisyyden perusteella. Mitoitusalueet on määritetty siten, että em. seikoiltaan samanlaisilla alueilla on yhtä suuri rakennusoikeus eli sama mitoitusnormi. Maanomistajien tasapuolinen kohtelu voidaan tällöin turvata.

Lopullinen tilakohtainen mitoitus ja rakennuspaikka määrä tarkentuu alueiden rakennettavuuden mukaan. Nilakan itäosan ranta-alueet ovat rakennettavuudeltaan pääasiassa hyviä joitakin lahden pohjia sekä kallioalueita lukuun ottamatta. Länsiosassa mitoituskerroimet ovat pienempiä heikomman rakennettavuuden johdosta. Peltoalueiden osalta joudutaan tapauskohtaisesti selvittämään rakennusoikeus ja sen suhde avoimeen peltoalueeseen. Avoimia peltoalueita Nilakan rannalla on tosin hyvin vähän. Joillain alueilla rakennuspaikkoja ei voida osoittaa laskennallista määrää, johtuen alueen erittäin heikosta soveltumisesta rakentamiseen.

6.4 Mitoitusvyöhykkeet

6.4.1 Mannerrannat

Alueet on jaettu mitoitusperusteiden mukaisesti mitoitusvyöhykkeisiin:

A1: 6 rakennuspaikkaa kutakin muunnettua rantakilometriä kohden.

- Alueisiin ei kohdistu ollenkaan tai kohdistuu vain pienialaisia luonnon- tai maisemanarvoja.
- Rakennuspaikkojen sijoittelulla voidaan välttää arvokkaat luontokohteet.
- Maisemaekologiselta kapasiteetilta alueet ovat pääsääntöisesti hyviä tai kohtalaisia.
- Alueet ovat rakennettavuudeltaan hyviä ja tiestö, sähkö ja vesijohdot linjat kulkevat rannan läheisyydessä.
- Alueet sijoittuvat pääsääntöisesti kyläalueiden ja palveluiden läheisyyteen, mikä tukee kylien kehittymistä.
- Alueet voivat olla pitkälti jo rakentuneet.

A2: 5 rakennuspaikkaa kutakin muunnettua rantakilometriä kohden.

- Alueisiin ei kohdistu ollenkaan tai kohdistuu vain pienialaisia luonnon- tai maisemanarvoja.
- Maisemaekologiselta kapasiteetiltaan alueet ovat pääsääntöisesti kohtalaisia.
- Alueet ovat jo hyvin pitkälle rakentuneet
- Alueen läheisyydessä ei sijaitse laajempia kylä-alueita tai palveluita.
- Alueet ovat rakennettavuudeltaan hyviä.

A3: 4 rakennuspaikkaa kutakin muunnettua rantakilometriä kohden.

- Alueisiin kohdistuu laaja-alaisia luonnon- ja maisemanarvoja.
- Maisemaekologiselta kapasiteetiltaan alueet ovat pääsääntöisesti heikkoja tai kohtalaisia.

- Rakennettavuus alueilla on pääsääntöisesti heikohko.

A4: 3 rakennuspaikkaa kutakin muunnettua rantakilometriä kohden.

- Alueisiin kohdistuu laaja-alaisia luonnon- ja maisemanarvoja
- Rakennusten sijoittelulla ei pystytä kokonaan turvaamaan arvokkaita luonto- ja maisemakohteita.
- Kokonaisuudessaan alueiden soveltuminen rakentamiseen on heikohko.

6.4.2 Saaret

B1: 5 rakennuspaikkaa kutakin muunnettua rantakilometriä kohden.

- Alueisiin ei kohdistu ollenkaan tai kohdistuu vain pienialaisia luonnon- tai maisemanarvoja.
- Rakennuspaikkojen sijoittelulla voidaan välttää arvokkaat luonto-kohteet.
- Maisemaekologiselta kapasiteetiltaan alueet ovat pääsääntöisesti hyviä tai kohtalaisia.
- Alueet ovat rakennettavuudeltaan hyviä.

B2: 4 rakennuspaikkaa kutakin muunnettua rantakilometriä kohden.

- Alueisiin kohdistuu laaja-alaisia luonnon- ja maisemanarvoja. Rakentamista joudutaan osoittamaan siten, että arvokkaita luonto- ja maisemakohteita ei voida välttää. Maisemaekologiselta kapasiteetiltaan alueet ovat pääsääntöisesti heikkoja tai kohtalaisia. Rakennettavuus alueilla on osittain huono.

C1: Pinta-alanormin mukaisesti 1 rakennuspaikka kutakin 3 ha kohden

- Saaret, jotka ovat alle 20 ha.

6.4.3 Pienet järvet ja lammet

D1: 4 rakennuspaikkaa kutakin muunnettua rantakilometriä kohden tai yksi rakennuspaikka noin 4 ha vesipinta-alaa.

- Pienet vesistöt, joiden sietokyky on vähäinen. Alueiden rakennettavuus on kohtalainen ja niihin ei kohdistu kulttuurimaisema arvojen lisäksi muita luonnonarvoja.

D2: Ei siirrettävää rakennusoikeutta. Mikäli tilalla ei ole muualla rantaa, rakennusoikeuden osoittamista voidaan harkita.

- Lähes umpeen kasvaneet ja kokonaisuudessa suorantaiset pienet lammet.
- Lammilla ei ole virkistyskäyttöarvoa lomarakentamisen suhteen.

6.5 Mitoitusalueet

6.5.1 Nilakanjärven mannerrannat

A1: 6 rakennuspaikkaa kutakin muunnettua rantakilometriä kohden.

1. Kärvaslahden alue sekä Säviältä Nilakan itärantaa etelään aina Kotalahden suulle saakka.

A2: 5 rakennuspaikkaa kutakin muunnettua rantakilometriä kohden.

1. Saarisen järvi
2. Paanaslahden ja Heinikanjärven alue sekä Kumpusen pohjoisranta
3. Jauhokylän alue Laajalahdesta Huosaanlammen pohjukkaan.
4. Hirviniemen eteläosa
5. Ylimmäinen lampi

A4 3 rakennuspaikkaa kutakin muunnettua rantakilometriä kohden.

1. Kumpuniemi Sorolahdessa

A3: 4 rakennuspaikkaa kutakin muunnettua rantakilometriä kohden.

Pielavesijärven mannerranta-alueet jotka eivät kuulu A1, A2 ja A4 mitoitusvyöhykkeisiin.

6.5.2 Saaret

B1: 5 rakennuspaikkaa kutakin muunnettua rantakilometriä kohden.

1. Kalasaari

B2: 4 rakennuspaikkaa kutakin muunnettua rantakilometriä kohden.

1. Lehtosaari

C1: Pinta-alanormin mukaisesti 1 rakennuspaikka kutakin noin 3 ha kohden. Saaret alle 20 ha.

Kaikki muut Nilakan saaret kuin edellä kohdissa B1 ja B2 mainitut saaret.

6.5.3 Pienet järvet ja lammet

D1: 4 rakennuspaikkaa kutakin muunnettua rantakilometriä kohden tai yksi rakennuspaikka noin 3 ha vesipinta-alaa.

1. Petäjäjärvi
2. Pirttijärvi
3. Kumpusen eteläosa
4. Jokijärvi
5. Kärvasjärvi
6. Keskimäinen
7. Alimmainen
8. Vehmasjärvi
9. Ohenjärvi
10. Ilkonlampi
11. Palosjärvi

12. Iso-Vehmas
13. Joutsenlampi
14. Kerijärvi
15. Paljakanlampi

D2: Ei siirrettävää rakennusoikeutta. Mikäli tilalla ei ole muualla rantaa, rakennusoikeuden osoittamista voidaan harkita.

1. Hattulampi
2. Pieni-Ohenjärvi
3. Soidinlampi
4. Levälampi
5. Eerikainen
6. Pieni-Ristinen
7. Kuusilampi
8. Kurjenjärvi
9. Matojärvi
10. Kotkatlampi
11. Sorolampi
12. Pieni Petäjäjärvi
13. Valkeislampi

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt mitoitusperiaatteet 25.8.2008 § 62.

Mitoitusalueet ja vyöhykkeet on esitetty liitteessä 3.

7 OSAYLEISKAAVA JA SEN PERUSTELUT

7.1 Yleisperustelu ja -kuvaus

Suunnittelun päätavoitteena on pidetty kohdan 6 mukaisesti luonnon kannalta alueen arvokkaimpien rantojen säilyttämistä rakentamattomina maanomistajien tasapuolinen ja oikeudenmukainen kohtelu huomioon ottaen. Samalle maanomistajalle kuuluvilla alueilla on rakennusoikeuksia pystytty siirtämään ja keskittämään siten, että rakennuspaikat sijoittuvat maisema-ekologisesti kestäville alueille.

Yleiskaava ratkaisu perustuu maanomistajien vapaaehtoisuuteen ja valvutuneisuuteen luonnon- ja kulttuurimaiseman sekä rakennusten suojelussa. Kaavaan ei ole haluttu ottaa pakottavia määräyksiä. Uutta rakentamista ei ole osoitettu muutoin kuin pakottavissa tapauksissa em. aluille.

Kaavamääräykset on pyritty laatimaan siten, että kunnan rakennusjärjestyksen määräykset ja terveys- ja ympäristöviranomaisien voimassa olevat ohjeet ja määräykset ohjaavat rakentamista mahdollisimman pitkälle. Rakennusjärjestyksestä poikkeavia määräyksiä on pyritty välttämään.

Uusi rakentaminen on lähes kokonaisuudessaan osoitettu omarantaisina rakennuspaikkoina. Mahdollinen pysyvä asutus on haluttu ohjata lähelle Säviän kylää palveluiden ja koulujen läheisyyteen.

7.2 Kokonaismitoitus

Kaava-alueen pinta-ala	353,4 km ²
Todellista rantaviivaa	209 km
Muunnettua rantaviivaa	144 km
Käytetty rakennusoikeus	519 kpl
Uudet rakennuspaikat (A, ARA, RA ja rs)	209 kpl
Rakennuspaikkoja ranta-asemakaavoissa	234 kpl
Rakennuspaikkoja yleiskaavoissa	30 kpl
Korvattavia rakennuspaikkoja	0 kpl
Rakennuspaikkoja kaikkiaan	728 kpl
Matkailupalveluiden alueita (RM)	3 kpl
Rakennettua rantaviivaa	58 km
Vapaata rantaviivaa	140 km
Rakennuspaikkoja/todellinen rantaviiva	3,5 rakp/km
Rakennuspaikkoja/muunnettu rantaviiva	5,0 rakp/km
Rantaviivaa/rakennuspaikka keskimäärin	80 m

Tilan 426-14:7 Saksa alueelle on jätetty osoittamatta 10 kpl laskennallisen rakennusoikeuden mukaista rakennuspaikkaa maanomistajan toivomuksesta.

Laskennalliseksi kokonaismitoitukseksi em. mitoituserusteiden mukaan laskettuna muodostuu 728 rakennuspaikkaa. Todellista rantaviiva (209 km) kohti laskennallisia rakennuspaikkoja tulee 3,47 ja muunnettu rantaviivaa (144 km) kohti 5,05.

Kokonaismitoitus on yhtenevä muiden Nilakan alueelle laadittujen kaavojen kanssa. Samaa muunnetun rantaviivan laskentamallia on käytetty Pielavesijärven rantaosayleiskaavan laadinnassa. Muuntomalli ei aseta Nilakan eri ranta-alueiden eikä Pielaveden kunnan maanomistajia eriarvoiseen asemaan.

7.3 Aluevarausten pääperustelut

7.3.1 Rantarakentaminen

AM Maatilatalouskeskusten alue

Alue on tarkoitettu maatalojen talouskeskuksen alueeksi. Alueelle saa sijoittaa maataloutta ja siihen soveltuvien elinkeinoja palvelevaa rakentamista asuin-, tuotanto-, ja talousrakennuksineen. Talouskeskuksen yhteyteen saa sijoittaa kaksi enintään 1½-kerroksista asuinrakennusta sekä rantasaunan. Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

Maatalojen talouskeskukset on osoitettu AM-aluevarauksella. Alueiden rakennusoikeuden määrää ei ole rajoitettu. Talouskeskuksia on osoitettu yhteensä 20 kpl.

A Asuinalue

Alue on tarkoitettu ympärivuotiseen asumiseen. Rakennuspaikalle saa rakentaa asuinrakennuksen lisäksi saunarakennuksen ja talousrakennuksia. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 350 k-m².

Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

Rantavyöhykkeellä oleva kiinteää asutusta on osoitettu A- aluevarauksella. Alue on tarkoitettu ympärivuotiseen asutukseen haja-asutus tyyppisenä asutuksena. Rakennuspaikkoja on yhteensä 52 kpl. Uusia rakennuspaikkoja ei ole osoitettu

Asuinrakennus tulee sijoittaa suojapuuston taakse vähintään 40 metrin päähän rantaviivasta. Tästä etäisyydestä poiketen maksimissaan 30 m² saunatai talousrakennuksen saa rakentaa kuitenkin 15 m:n päähän rannasta.

Rakennuspaikan rantakasvillisuus on säilytettävä mahdollisimman luonnonmukaisena. Asuinrakennuspaikan pinta-ala tulee olla vähintään 5000 m².

ARA Rantarakennusalue

Rakennuspaikoille saa rakentaa ympärivuotista asumista palvelevan asuinrakennuksen tai lomarakennuksen lisäksi saunan ja talousrakennuksia. Rakennuspaikan käyttötarkoitus määräytyy rakennusluvan yhteydessä rakennuspaikkakohtaisesti. Käyttötarkoitusta ratkaistaessa tulee huomioida ko. käyttötarkoitukselle esitetyt vaatimukset. Rakennuspaikan kokonaisrakennusoikeus määräytyy käyttötarkoituksen mukaisesti, eli asuinrakennuspaikalla se on 350 k-m² ja lomarakennuspaikalla 220 k-m². Rakennuspaikkojen sijainti ja lukumäärä ilmenevät kaavakartasta.

Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

Säviän kylän tukemiseksi on osoitettu ranta-alueet, joille voidaan rakentaa asuinrakennuksia tai lomarakennuksia. Alueiden rakennuspaikkojen kokonaismäärä on 123 omarantaista rakennuspaikkaa. Näistä 47 on uutta ja 76 olemassa olevaa. Rakennuksen käyttötarkoitus ratkeaa vasta rakennusluvan myöntämisen yhteydessä. Uusien rakennuspaikkojen likimääräinen sijainti ja lukumäärä ilmenevät kaavakartalta.

Rakennuspaikan kokonaisrakennusoikeus määräytyy käyttötarkoituksen mukaisesti, eli asuinrakennuspaikalla se on 350 m² ja lomarakennuspaikalla 220 m².

RA Lomarakennusalue

Alue on tarkoitettu omarantaisten loma-asuntojen rakentamiseen. Rakennuspaikalle saa rakentaa loma-asunnon, saunan ja talousrakennuksia. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 220 k-m².

Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

Perinteinen loma-asutus on keskitetty yleensä useamman loma-asunnon ryhmiin mahdollisuuksien mukaan olemassa oleviin rantarakennuspaikkoihin liittyen. Loma-asunnot on voitu sijoittaa niin, että riittäviä rakentamisesta vapaita rantaosuuksia on voitu jättää.

Kaavakarttaan on merkitty loma-asuntojen sallittu enimmäismäärä ja suositeltava loma-asunnon sijaintipaikka. Lopullinen sijoitus täsmentyy kaavamääräykset huomioon ottaen rakennuslupamenettelyn yhteydessä.

Rakennuspaikalle saa rakentaa loma-asunnon, yhden saunan ja talousrakennuksia. Rakennusten yhteen laskettu kerrosala saa olla enintään 220 k-m². sellainen, että maiseman luonnonmukaisuus mahdollisuuksien mukaan säilyy. Muun kuin saunarakennuksen tai muun talousrakennuksen etäisyyden keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tulee kuitenkin, mikäli edellä olevasta vaatimuksesta ei muuta johdu, olla vähintään 25 metriä.

Loma-asunto ja rantasauna tulee sijoittaa suojapuuston taakse vähintään kunnan rakennusjärjestyksen määräysten mukaisesti. Rakennuspaikan rantakasvillisuus on säilytettävä mahdollisimman luonnonmukaisena.

Kaavassa on osoitettu yhteensä 527 lomarakennuspaikkaa. Luku sisältää rantasemakaavojen rakennuspaikat. Näistä 369 on olemassa olevaa ja 158 uutta.

7.3.2 Matkailu, virkistys ja vapaa-aika

RM-1 Matkailupalveluiden alue

Alueelle saa rakentaa maatilamatkailua palvelevia rakennuksia ja laitteita. Rakennukset tulee sijoittaa vähintään 50 m päähän rantaviivasta lukuun ottamatta yhteistä enintään 50 k-m² saunaa. Alueen jätevedet tulee käsitellä keskitetysti ensisijaisesti maasuodatuksella kunnan rakennusjärjestyksen ja terveys- ja ympäristöviranomaisten ohjeiden mukaisesti. Alueelle tulee laatia rantasemakaava.

Alueelle ei saa muodostaa erillisiä rakennuspaikkoja.

Matkailupalveluiden alueeksi on osoitettu ranta-asetemakaavojen mukaiset alueet Kylmäniemeen ja Kotaniemeen sekä uutena alueena Töyrinsaareen.

VV Uimaranta-alue

VR Retkeily- ja ulkoilualue

LV Venevalkama-alue

Alue varataan venevalkama-alueeksi, jolle voi sijoittua veneiden rantapaikkoja, laitureita ja autopaikkoja.

Kaavaan on merkitty veneenlaskupaikkoja sekä venevalkama- ja uimaranta-alueita. Kaavaan on merkitty myös näkyviin ranta-asetemakaavojen vastaavat merkinnät, jotta yleiskaava-alueen veneilyn ja virkistystyksen koko palveluverkko hahmottuisi yleiskaavakarttaa tarkastelemalla

Veneenlaskupaikkoja (veneluiskia) on kaksi kappaletta Nilakalla Töyrinniemen pohjoispuolella sekä Kotalahdessa.

Venevalkama-alueita on osoitettu yhteensä 6 kpl. Nilakalle Linnanrantaan Kylmäniemeen 2 kpl, Koivulahteen 2 kpl sekä Kumpuselle.

Suunnittelualueella sijaitsee 4 kpl yleisiä uimarantoja Nilakalla Töyrinniemen pohjoispuolella, Kotalahdessa, Kärväslahdessa sekä Ohenjävellä.

Kaavaan on merkitty Hirviniemen yleiskaavan mukaiset virkistysalueet.

Uimaranta, retkeily- ja ulkoilu sekä venevalkama-alueita on kaavassa osoitettu siten, että tärkeimmät virkistyskäyttöalueiden olemassa olo on turvattu. Venevalkama-alueita on osoitettu siten, että virkistyskäyttömahdollisuudet on myös turvattu.

Reitistöt

Kaava-alueen erilaiset reitistöt on merkitty kaavaan omin merkinnöin.

Viitoitetun laivaväylän ylläpitäjänä toimii Merenkulkulaitos, Järvi-Suomen väyläyksikkö.

7.3.3 Kulttuuri- ja luonnonympäristö

Luonnonympäristö

SL Luonnonsuojelualue

Luonnonsuojelulain nojalla valtion toimesta toteutettu tai toteutettava alue.

Kaava-alueella sijaitsee luonnonympäristön kannalta 3 kpl merkittäviä kohteita, jotka on kaavassa osoitettu luonnonsuojelualueiksi. Nämä alueet ovat Matojärven luonnonsuojelualue, Vehmasmäen luonnonsuojelualue sekä Niskalan-suo Ylimmäisenjärvellä

s-1 Luonnonsuojelulain 39 § mukainen suojelukohde, rauhoitettu pesäpuu

Kaavassa on osoitettu merkinnällä 8 kpl luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettuja pesäpuita.

MY Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja

Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen.

Maisema- ja luonnonarvoiltaan arvokkaimmat kohteet on kaavassa osoitettu MY-1 alueiksi. Näitä alueita ovat:

- Pienisaari Nilakan Kortteislahdella
- Ykspuinen Nilakalla
- Ukonsaari Nilakan Kalaselällä
- Akkosaari ja Palosaari Nilakalla
- Kukkolansaaret Nilakan Paanaslahdella
- Remunen Nilakalla
- Kalmonsaari Nilakalla
- Nimetönsaari Saarisen Myllylahdessa
- Kalliosaari Saarisella

- Selkäsaari Saarisella
- Kärpönsaari Nilakalla
- Kumpuniemi

luo Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.

Mahdollinen metsälain 10 §:n tai luonnonsuojelulain 29 §:n mukainen kohde tai muu ympäristö-, luonto- tai maisema-arvoiltaan merkityksellinen kohde. Kohteen ominaispiirteitä ei saa heikentää.

Maisema-arvoiltaan ja luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita on osoitettu kaavassa omilla merkinnöillään. Näillä alueilla on luonto- ja maisemainventoinnissa havaittu sellaisia "normaalista" luonnosta poikkeavia arvoja, että ne on katsottu myös kaavassa tarpeelliseksi huomioida omilla merkinnöillään.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeinä alueina kaavaan on merkitty omalla merkinnällään seuraavat luonto- ja maisemainventoinnissa havaitut kohteet (suluissa merkintäperuste):

- Laakonkivi Nilakan Kotalahdessa (linnusto)
- Kuusilampi (kasvillisuus)
- Riuttaniemi Nilakan Pohjalevänlahden eteläpuolella (kasvillisuus)
- Molkanpohja Petäjäjärvellä (kasvillisuus)
- Itälahti Jokijärvellä (Kasvillisuus ja linnusto)
- Palosjärvi (kasvillisuus)
- Erikäisen ranta-alueet suunnittelualueen kaakkoisosassa (kasvillisuus)
- Liejuniemi Nilakan Kotalahdessa (kasvillisuus)
- Lamparensuo Nilakan Paanaslahdessa (kasvillisuus)
- Paanaslahden pohjan luodot (linnusto)
- Pitkälahden suoalueet Pirttijärvellä (kasvillisuus)
- Pieni Petäjjärvi (Kasvillisuus ja linnusto)
- Kauraniemi Petäjäjärvellä (linnusto)
- Kumpuniemi (kasvillisuus)
- Hirviniemen lammet (linnusto)

km Maisemallisesti ja/tai historiallisesti merkittävä kulttuuri-maisema-alue

Uusien rakennusten ja rakenteiden tulisi sopeutua malliltaan, materiaaleiltaan, mittasuhteiltaan ja väritykseltään alueen maisemaan ja rakennettuun ympäristöön. Uudet rakennukset tulisi sijoittaa olemassa olevien rakennusten tai rakennusryhmien yhteyteen sekä reunavyöhykkeisiin. Alueen peltojen ja niittyjen tulisi säilyä avoimina.

Kaava-alueen kulttuurimaisemaltaan arvokkaimmat alueet on merkitty kaavaan omalla merkinnällään. Alueet ovat:

- Kemilänniemi Nilakalla
- Levä Nilakan Kotalahdessa
- Lappi Keskimmaisellä
- Järvenpää – Taipale Keskimmaisellä Alimmaisella
- Huosaanlammen pellot Huosaanlammella
- Kerijärven alue Jauhokylässä

- Jokijärven alue
- Mäntylän pellot Kivilammella
- Iso-Vehmaan peltoalueet
- Talasaho – Huova-aho Matojärvellä

SR-1 Suojeltava rakennus

Rakennushistoriallisesti, historiallisesti tai maisemankuvan kannalta arvokas rakennus tai rakennusryhmä. Maankäyttö- ja rakennuslain 41 §:n nojalla määrätään, että rakennukset tai rakennusryhmä lähiympäristöineen on säilytettävä. Kunnostuksen tai peruskorjauksen yhteydessä tulee pyrkiä säilyttävään peruskorjaukseen. Suunnittelussa ja rakentamisessa tulee välttää uudisrakentamista kohteen tai alueen välittömässä läheisyydessä. Numero kauttaviivan jälkeen viittaa rakennusinventointiluetteloon.

SR Suojeltava rakennus

Rakennushistoriallisesti, historiallisesti tai maisemankuvan kannalta arvokas rakennus tai rakennusryhmä, jotka tulisi ympäristöineen säilyttää ja joiden kunnostuksessa tulee pyrkiä säilyttävään peruskorjaukseen. Suunnittelussa ja rakentamisessa tulee välttää uudisrakentamista kohteen tai alueen välittömässä läheisyydessä. Numero kauttaviivan jälkeen viittaa rakennusinventointiluetteloon.

Kohteet on esitelty selostuksen kappaleessa 4.2. Kaavassa esiintyvät numerot viirraavat inventointinumerointiin.

Maakunnallisesti arvokkaiksi kohteiksi on osoitettu maakuntakaavan mukaiset kohteet.

Maakunnallisesti arvokkaat rakennussuojelukohteet (SR-1) ovat:

- SR-1/19 Hemmola
- SR-1/31 Uurave
- SR-1/33 Uudisharju
- SR-1/122 Jokijärven entinen koulu

Paikallisesti arvokkaiksi rakennussuojelukohteiksi on osoitettu ne kohteet, jotka ovat nousseet inventoinnissa selvästi esille ja joiden suojeluarvo ei yllä maakunnallisesti arvokkaiden kohteiden tasolle.

Paikallisesti arvokkaat rakennussuojelukohteet (SR) ovat:

- SR/3 Räisälä (Väisälä)
- SR/35 Hattumäki
- SR/36 Ohenmäki
- SR/37 Tuohiaho
- SR/52 Huosaa
- SR/53 Rasinmäki
- SR/56 Koivumäki
- SR/57 Mustaniemi
- SR/108 Kemilänniemi
- SR/109 Harju

- SR/110 Sika-aho
- SR/121 Järvenmäki

Kaavatyön yhteydessä on tarkastettu kohteet ja niiden olemassa olo. Rakennusinventointia ei ole lähdetty täydentämään koska Pielaveden kunnan alueella tehty rakennusinventointi on rantaosayleiskaavatyön kannalta kattava ja sisältää riittävät selvitykset alueen kohteista.

SM Muinaismuistokohde tai alue

Muinaismuistolain (295/63) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös. Aluetta koskevista maankäyttösuunnitelmista on tulee neuvotella Museoviraston kanssa. Numero kauttaviivan jälkeen viittaa kaavaselostukseen.

Suunnittelualueella on suoritettu muinaismuistoinventointi kesällä 2008. Kaavaan on merkitty tässä yhteydessä löydetty sekä aiemmin alueelta tunnetut muinaismuistokohteet omalla merkinnällään. Kohteet ovat:

- SM/5 Hiekkakangas, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/6 Meijerinkangas, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/10 Rytkölä, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/11 Vauhkola, Ajoittamaton kivirakenne
- SM/18 Metsälä, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/19 Tuliniemi, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/21 Pulloniemi, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/25 Kotalahti, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/26 Kemilänniemi, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/27 Saarinen, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/28 Tulikoski, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/29 Joensuu, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/30 Amerikankangas, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/32 Hiekkaharju, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/33 Halla-aho, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/36 Pirttiniemi, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/37 Kemilä, Varhaismetallikautinen hautaröykkiö
- SM/76 Kemilä Rykinranta, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/77 Kumpunen Pulloniemi, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/78 Tölväänkangas, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/79 Pitkälähti, Historiallinen kiviraunio
- SM/80 Heinikanjärvi-Savikaarre, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/81 Paanalanlahden pohjukka, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/82 Lampareenmutka, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/83 Pitkäkangas, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/84 Pitkäkangas, Tervahauta
- SM/85 Hirviniemi Tiklinmäki, Kivikautinen asuinpaikka
- SM/86 Tölväänkangas 2, Kivikautinen asuinpaikka

Kohteet 76 – 86 ovat uusia ennen tuntemattomia kohteita, jotka ovat tulleet esille kesällä 2008 tehdyssä inventoinnissa.

Im Luonnonmuistomerkit

Kaavaan on osoitettu alueen luonnonmuistomerkit omalla merkinnällään.

7.3.4 Työpaikat, palvelut ja luonnonvarat

EO Maa-ainesten ottoalue

Maa-ainestenottoalueiksi on merkitty olemassa olevat Porrassuon, Aitosuo I:n (Kumpuden pohjoispuolella), Ilkonsuon, Aitosuo II:n (Kotalahden itäpuolella), Soidinsuon, Iso Riitasuo ja Aitokanavan turvetuotantoalueet.

EO Maa-aineisten ottoalue *Mahdollinen kallioainestenottoalue*

Lautaportaan mahdollinen kallioainesten ottoalue on osoitettu omalla merkinnällään.

Voimalinja

110 kV:n voimalinjat on osoitettu kaavassa omalla merkinnällään.

pv Tärkeä (I) tai vedenhankintaan soveltuva (II) pohjavesialue

Kaavassa on osoitettu omalla merkinnällään Rouvin (I), Keisarinkankaan (II) ja Hattulammen (I) pohjavesialueet.

et-1 Vedenottamo

Kaavassa on osoitettu omalla merkinnällään Hattulammen vedenottamo.

my-1 Maa- ja metsätalousvaltainen alue jolla on erityisiä geologisia ympäristöarvoja *Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee kalliomineraaleja.*

Geologisesti arvokkaat kohteet Ritaharju ja Molkanpohja on osoitettu kaavassa omilla merkinnöillään.

7.3.5 Maantieliikenne

Kaava-alueen nykyinen kanta-, seutu- ja yhdystieverkko on osoitettu kaavassa nykyisessä muodossaan.

Uudet rakennuspaikat on pyritty sijoittamaan ryhmiin niin, että uusien rakennuspaikkojen kulku pystytään järjestämään maanteihin nykyisten liittymien kautta. Jos näin ei voida menetellä, tulee ennen rakennusluvan myöntämistä hakea uusille yleisten teiden liittymille liittymislupa tai mahdollinen liittymän käyttötarkoituksen muutoslupa Tiehallinnolta.

7.3.6 Maa- ja metsätalousmaat

MT-1 Maa- ja metsätalousalue *Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen sekä haja-asutusluonteiseen rakentamiseen.* *Uusien rakennusten ja rakenteiden tulisi sopeutua malliltaan, materiaaleiltaan, mittasuhteiltaan ja väritykseltään alueen maisemaan*

ja rakennettuun ympäristöön. Uudet rakennukset tulisi sijoittaa olemassa olevien rakennusten tai rakennusryhmien yhteyteen.

Alueen laajimmat yhtenäiset viljelykäytössä olevat peltoalueet Hattumäen alueella on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi maakuntakaavan mukaisesti.

MT-alueet ovat normaaleja maa- ja metsätalouden tarkoitettuja alueita, joilla rakentaminen voi sijoittua varsin vapaasti yleiskaavan periaatteet ja rakennusjärjestyksen säädökset huomioon ottaen. Kaavassa ei ole M-alueiden metsien käsittelyä rajoittavia määräyksiä.

Avoimet peltoalueet tulisi säilyttää rakentamattomana ja avoimena. Uusien rakennusten ja rakenteiden tulisi sopeutua malliltaan, materiaaleiltaan, mittasuhteiltaan ja väritykseltään alueen maisemaan ja rakennettuun ympäristöön. Uudet rakennukset tulisi sijoittaa olemassa olevien rakennusten tai rakennusryhmien yhteyteen.

W Vesialue

Vesialueeksi on osoitettu kaikki vesialueet.

M Maa- ja metsätalousvaltainen alue

Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen sekä haja-asutusluonteiseen rakentamiseen. Ranta-alueella ei saa rakentaa niin, että vaikeutetaan yleiskaavan toteuttamista.

Loma-asutusta tai pysyvää asutusta ei saa sijoittaa maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n mukaiselle rantavyöhykkeelle. 200 metrin levyisen rantavyöhykkeen rakennusoikeus on maanomistajakohtaisesti siirretty A-, RA-, RM- ja ARA-alueille. Rantavyöhykkeen ulkopuolelle rakennusluvan edellytyksistä on määrätty maankäyttö- ja rakennuslain 135 §:ssä.

M-alueet ovat normaaleja maa- ja metsätalouden harjoittamiseen sekä haja-asutusluonteiseen rakentamiseen tarkoitettuja alueita, joilla rakentaminen voi sijoittua varsin vapaasti vähintään 100 - 200 metrin etäisyydelle rantaviivasta yleiskaavan periaatteet ja rakennusjärjestyksen säädökset huomioon ottaen. Rantavyöhykkeen taakse sijoittuva rakentaminen voi olla joko kiinteää asutusta tai loma-asutusta. Kaavassa ei ole M-alueiden metsien käsittelyä rajoittavia määräyksiä. Rantametsien käsittelyn osalta tulee noudattaa Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion rantametsiä koskevaa suositusta. Lisäksi erityisesti pienten noin alle 3 ha saarten metsänkäsittelyn osalta tulee huomioida maisema ja ympäristöarvot.

Rantavyöhykkeen rakennusoikeus on maanomistajakohtaisesti siirretty RA-, RM-, ARA- ja A-alueille. M-alueen rantavyöhykkeelle ei saa rakentaa kiinteään asutukseen liittyvää rantasaunaa tai vastaavaa talousrakennusta, ellei sen voida katsoa sijoittuvan asunnon välittömään läheisyyteen.

8 TOTEUTTAMINEN

Maankäyttö- ja rakennuslaki (5.2.1999/132) ja -asetus (10.9.1999/895) tulivat voimaan vuoden 2000 alusta. Tässä osayleiskaavassa ja sen toteuttamisessa noudetaan uuden lain (MRL) ja asetuksen (MRA) periaatteita.

8.1 Osayleiskaavan oikeusvaikutukset

Kaavahierarkiassa kaavan oikeusvaikutukset ja sitovuus tiukentuvat kaavan tarkentumisen myötä Rakennustoimintaa rantavyöhykkeellä ohjaavat oikeudellisen sitovuuden mukaisessa järjestyksessä seuraavat säädökset:

1. Maankäyttö- ja rakennuslainsäädökset
2. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen säädökset
3. Asemakaava tai ranta-asemakaava
4. Valtuuston hyväksymä oikeusvaikutteinen yleiskaava (MRL 37 §)
5. Suomen rakentamismääräyskokoelman määräykset
6. Rakennusjärjestys
7. Vahvistettu maakuntakaava
8. Valtuuston hyväksymä oikeusvaikutuksen yleiskaava (MRL 45 §)
9. Muut suunnitelmat (esim. palstoitussuunnitelmat).

Nilakan alueen osayleiskaava hyväksytään valtuustossa oikeusvaikutteisena yleiskaavana.

Oikeusvaikutteisen yleiskaavan rakentamista ja vesihuoltoa koskevat kaavamääräykset ohittavat rakennusjärjestyksen, mikäli määräykset ovat ristiriidassa (MRL 14.4 §). Muilta osin rakennusjärjestyksen määräykset ovat voimassa osayleiskaava-alueella. Merkittävää on myös se, että maakuntakaava ei ole voimassa oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella (MRL 32.3 §).

Yleiskaavan keskeiset oikeusvaikutukset on esitetty MRL:n 42 ja 43 §:ssä.

Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhtyessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi (MRL 44.1 §).

Viranomaisen on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteuttamista (MRL 44.2 §).

Yleiskaavaa antaa mitoitusraamit esimerkiksi matkailualueille laadittaville ranta-asemakaavoille. Mm. maanmittaus-, metsä- sekä tie- ja vesiviranomaisten tulee ottaa suunnittelussaan ja päätöksenteossään yleiskaava huomioon.

Lupaa rakennuksen rakentamiseen ei saa myöntää siten, että vaikeutetaan yleiskaavan toteuttamista. Lupa on kuitenkin myönnettävä, jos yleiskaavasta johtuvasta luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai, milloin alue on katsottava varatuksi muun julkisyhteisön tarkoituksiin, tämä lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta. Haittaa arvosteltaessa ei ole otettava huomioon omistussuhteissa yleiskaavan vahvistamisen jälkeen tapahtuneita muutoksia, ellei niitä ole tehty yleiskaavan toteuttamista varten (MRL 43.1 §).

Maanomistajille on osoitettu ns. perusrakennusoikeus, eikä lunastamisen edellytyksenä olevaa "huomattavaa haittaa" synny tällä osayleiskaavalla.

8.2 Rakennuslupakäsittely osayleiskaava-alueella

Maankäyttö- ja rakennuslaissa on edelleen säilytetty säädös, joka kieltää rakentamisen rantavyöhykkeelle ilman asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osan käytämisestä rakennusluvan tai sen osan perusteena. (MRL 72.1 §).

Nilakan rantaosayleiskaavassa on seuraavat rakentamista koskevat yleismääräykset:

Yleiskaavan perusteella voidaan myöntää rakennusluvat rantavyöhykkeellä olville rakennusalueille, ellei aluetta koskevassa kaavamääräyksessä ole toisin määrätty.

Matkailupalveluiden alueelle tulee laatia kokonaisvaltainen ja tarkempi maankäytönsuunnitelma sekä jätevesien käsittelysuunnitelma ennen rakentamista.

Rakennukset tulee sijoittaa kunnan rakennusjärjestyksessä määrätyn etäisyyden päähän rantaviivasta. Ympärivuotiseen asumiseen tarkoitetut asuinrakennukset on sijoitettava vähintään 40 m päähän rantaviivasta. Muutoinkin rakennusten sopeutumisessa ympäristöön, sijoittumisessa ja niiden enimmäismäärässä tulee noudattaa rakennusjärjestyksen määräyksiä.

Erillisen rantasaunan koko saa olla enintään 30 k-m², ellei kunnan rakennusjärjestyksessä toisin määrätä.

Ympärivuotiseen asumiseen tarkoitettujen asuinrakennusten rakennuspaikkojen vähimmäiskoko tulee olla vähintään 5000 m².

Yleiskaavasuunnittelun eräänä tavoitteena on ollut rakennuslupaprosessin helpottaminen. Rakennuslautakunta/rakennustarkastaja voi myöntää kaavan mukaiset sekä loma-asuntojen että pysyvien asuntojen rakennusluvat suoraan ilman nykyisenkaltaista monimutkaista lausuntokierrosta. Suunnittelun pohjaksi on tämän johdosta laadittu tarkat perusselvitykset, joihin aluevaraukset perustuvat. Matkailupalvelualueille (RM) rakennuslupien myöntämisen tulee perustua alueelle laadittavaan ranta-asemakaavaan.

Kaavavaraus osoittaa ohjeellisena rakentamisalueen, jolle rakennukset voidaan sijoittaa. Lopullinen paikka määritellään maastokatselmuksessa rakennusluvan hakemisen yhteydessä.

Rakentamisetäisyyttä koskevat määräykset ovat kaupungin uuden rakennusjärjestyksen mukaisia.

Mikäli loma-asunnon rakennuslupaa haetaan M-alueen rantavyöhykkeelle ilman erityisen päteviä perusteita, tulee hakemus evätä, koska rakentaminen vaikeuttaisi yleiskaavan toteuttamista. Maanomistajalle ei aiheudu huomattavaa haittaa, koska perusrakennusoikeus on osoitettu RA-, RM-, ARA- ja A-alueilla. Kunnalle ei näin ollen ollen aiheudu korvausvelvollisuutta.

Osayleiskaavasta on mahdollista poiketa poikkeusluvalla tai ranta-asemakaavalla, mikäli poikkeaminen ei vaaranna yleiskaavan keskeisiä tavoitteita.

8.3 Ohjeet loma-asutuksen jätevesien käsittelylle ja jätehuollon järjestämiselle

Loma-asuntojen määrän lisääntyessä ja niiden varustetason parantuessa myös loma-asutus alkaa tulevaisuudessa olla haja-asutukseen verrattava jä-

tevesikuormittaja. Vesihuollon osalta tulee tällöin erityistä huomiota kiinnittää käymälätyypin valintaan ja pesuvesien käsittelyyn.

Yleiskaavan yleismääräys tukeutuu terveys- ja ympäristöviranomaisten ja kunnan rakennusjärjestyksessä esitettyihin vaatimuksiin ja ohjeisiin. Valittava käsittelymenetelmä tulee perustua asianmukaiseen maaperäselvitykseen, joka on esitettävä rakennusluvan yhteydessä. Pesuvesien käsittely on riippuvainen rakennuspaikkojen maaperästä ja rakennuspaikalla vallitsevista maaperäolosuhteista. Rakennusten sijoittamisessa tulee ottaa huomioon jätevesien asianmukaisen esikäsittelyn ja maaperäkäsittelypaikan järjestäminen rakennuspaikalla riittävän etäällä rantaviivasta.

Kiinteiden jätteiden keräyksessä ja käsittelyssä tulee noudattaa voimassa olevia kunnan yleisiä jätehuoltomääräyksiä.

9 VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

9.1 Yleistä

Vaikutusarviot on laadittu sen mukaisesti, että kaikki mitoitusperusteiden suomat rakennuspaikat osoitetaan kaavaan ja kaavassa osoitetut rakennuspaikat tulevat rakentumaan.

On erittäin todennäköistä, että kaikki rakennuspaikat, jotka osoitetaan kaavassa, eivät tule rakentumaan. Vaikutukset luontoon tulevat olemaan todellisuudessa vähäisemmät. Myös positiivinen taloudellinen vaikutus tulee todellisuudessa olemaan pienempi kuin, jos kaikki osoitetut rakennuspaikat rakentuisivat.

9.2 Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen

9.2.1 Toimiva aluerakenne

Aluerakenteen tasapuolista kehittymistä kaavalla on tuettu sijoittamalla uudet rakennuspaikat mahdollisuuksien mukaan olemassa olevan rakennuskannan yhteyteen. Syrjäisille seuduille ei ole kaavoitettu uusia asuinrakennuksia. Näillä alueilla uudet rakennuspaikat on suunniteltu loma-asuntokäyttöön. Teollisuudelle ja palveluille ei ole tehty aluevarauksia alueen syrjäisen sijainnin ja harvan asutuksen vuoksi. Näin on pyritty estämään aluerakenteen tarpeeton hajaantuminen ja luotu edellytykset taajamien läheisyydessä toimivien palveluiden tulevaisuudelle.

Kaavassa on osoitettu alueet maa- ja metsätalouden harjoittamista varten sekä ranta-alueille maatalojen talouskeskusten alueet.

9.2.2 Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu

Yhdyskuntarakenteen eheyttäminen ja hyödyntäminen Nilakan tapaisella haja-asutusalueella tapahtuu sijoittamalla uudet rakennuspaikat vanhojen yhteyteen ja luomalla tällä tavalla edellytykset hyväkuntoisen ja kustannuksiltaan edullisen infrastruktuurin luomiselle alueelle. Samalla periaatteella edistetään myös elinympäristön ekologista kestävyyttä sekä luodaan mahdolli-

suudet sosiaaliselle toiminnalle vapaan rantaviivan määrän maksimoitumisen myötä.

Yleiskaavan oikeusvaikutukset koskevat ranta-alueita ja riittävät elinkeinotoiminnat on turvattu matkailupalveluiden varauksilla sekä LV- alueilla. Kaavalla ei myöskään rajoiteta maa- ja metsätalouden harjoittamista.

Kaavalla rakennuspaikat on osoitettu suurempiin ryhmiin ja luonnonoloiltaan sekä arvokkaimmat alueet on jätetty rakentamisen ulkopuolelle. Kaavalla mahdollistetaan myös palveluiden kehittäminen alueella.

Alavimmat rannat on jätetty rakentamisen ulkopuolelle ja kaavamääräyksissä on maininta alimmista rakentamiskorkeuksista. Näin ollen rakentaminen ei ole alttiina tulvaveden nousulle.

Uusia rakennuspaikkoja ei ole sijoitettu sellaisille alueille, joilla rankkasateet voisivat aiheuttaa tuhoja. Uusien rakennuspaikkojen sijainti ei myöskään altista olemassa olevia rakennuspaikkoja em. vaaroille alttiiksi.

9.2.3 Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat

Suunnittelualueella sijaitsee muutamia tärkeitä pohjavesimuodostumia. Nämä alueet on osoitettu kaavassa erillisellä merkinnällä. Osa alueista sijaitsee rantavyöhykkeen ulkopuolella, mutta alueiden tärkeyden takia on katsottu järkeväksi ottaa alueet kaavassa mahdollisimman kattavasti huomioon. Pohjavesi-alueille ei ole sijoitettu riskialttiita toimintoja.

Rakennuspaikkojen sijoittelulla ja kaavamääräyksillä on turvattu pintavesien säilyminen puhtaana. Rakennuspaikkojen sijoittaminen suurempiin kokonaisuuksiin mahdollistaa myös keskitettyjen jätevesien puhdistusjärjestelmien rakentamisen kannattavuuden. Alueilla joille on osoitettu enemmän rakennuspaikkoja (mitoitusvyöhykejaon 6 alueet) sijaitsee kunnallistekniikka alueiden läheisyydessä tai tekniikan vetämistä alueelle suunnitellaan.

Kaava-alueella sijaitsee useita muinaismuistolain mukaisia rauhoitettuja kohteita. Näiltä alueilta rakentaminen on ohjattu muualle tai sijoitettu siten ettei suojeluarvot vaarannu.

Kaavamääräykset edellyttävät että kulttuurimaisema-alueilla uudisrakentaminen soveltuu ulkonäöltään olemassa olevaan rakennuskantaan.

Yleiskaavassa luonnon oloiltaan arvokkaat alueet on jätetty rakentamisen ulkopuolelle ja niiden lähialueet on mahdollisuuksien mukaan rauhoitettu myös rakentamiselta.

Rakentamisen lisääntyminen ei juuri vaikeuta alueen virkistyskäyttöä rakentamattomien alueiden sekä rantautumispaikkojen sekä virkistysalueiden ansiosta.

Kaava-alueelle on osoitettu kaksi matkailupalveluiden aluetta. Molemmat alueet sijaitsevat rantakaavojen alueella. Osayleiskaava mahdollistaa pienimuotoisen matkailutoiminnan kehittämisen ranta-alueella.

Kaavalla osoitetut korttelialueet eivät katkaise arvokkaiden luonnonalueiden välisiä ekologisia yhteyksiä.

9.2.4 Toimivat yhteysverkot ja energiahuolto

Kaavalla ei ole vaikutuksia valtakunnallisesti tärkeiden liikenneväylien, satamien, lentoasemien ja rajanylityspaikkojen toimintaan. Uusien rakennuspaikkojen osoittaminen ei vaikuta alueella olevaa sähköntuotantoa.

9.3 Vaikutukset suunniteltuun maankäyttöön

Kaavaratkaisu toteuttaa maakuntakaavan aluevaraukset hyvin pitkälle. Niiltä kohteiden osalta, jotka ovat toteutuneet maakuntakaavasta poiketen, on aluevaraukset osoitettu toteutuneen maankäytön mukaisesti.

Kaava hyödyntää olemassa olevia maakuntakaavan rakenteita, verkostoja ja alueiden omia vahvuuksia sekä mahdollistaa kyläverkoston kehittämisen ja tukee maaseudun elinkeinotoimintojen monipuolistamista.

Rantaan tukeutuva loma-asutus on mitoitettu siten, että kaava turvaa luontoarvoiltaan arvokkaiden ranta-alueiden sekä kulttuuriympäristön ja rakennusperinnön säilyminen.

Maakuntakaavan luonnokseen nähden kaavaratkaisu poikkeaa ainoastaan uusien turvetuotanto alueiden osalta. Näitä ei ole osoitettu kaavassa. Vaikka alueita ei ole osoitettu kaavassa, ei tämä estä näiden alueiden käyttöönottoa. Turvetuotantoalueiden laajennukset ja uusien alueiden käyttöönotto ratkaistaan erillisen lupamenettelyn yhteydessä.

9.4 Vaikutuksen luonnonympäristöön

Rakennuspaikkojen määrä Nilakan ja lähivesien ranta-alueilla kasvaa 1,5 kertaiseksi entiseen nähden. Tämä aiheuttaa rakentamisen myötä luonnon elementtien väistymisen ranta-alueilla. Luonnoksessa rakennuspaikat on pyritty osoittamaan luonnonoloiltaan mahdollisimman kestäville alueille, jotta luonnonoloiltaan arvokkaimmat alueet voidaan säästää rakentamattomana.

Nilakan päältäan vesi on suhteellisen kirkasta ja hyvälaatuaista. Pieni-Nilakka on karu ja vedenlaatu on erinomainen. Hirviniemen alueella vesi on karua /lievästi rehevää, vedenlaatu on hyvä. Vesistöjen käyttökelpoisuusluokituksessa Nilakka on luokiteltu veden laadultaan hyväksi.¹ Järveen laskevan Jupitinpuro ja Saikaankanavan loppuosa kuuluvat luokkaan välttävä.

Nilakan vedenlaatua heikentävät etenkin turvetuotantoalueilta tulevat humuspitoiset vedet. Esimerkiksi Aitosuon ja Ilkonsuon turvetuotantoalueiden kuivausvedet johdetaan laskuojien kautta Nilakan Likolahteen, joka on lievästi rehevöitynyt ja tummavetinen.

Selvitysalueen muista järvistä Ylimmäinen on käyttökelpoisuusluokituksen mukaan hyvä. Laadultaan tyydyttäväksi on luokiteltu Pirttijärvi, Petäjäjärvi ja Molkanjärvi. Petäjäjärven ja Molkanjärven veden laatua heikentävät soidin-suon turvetuotantoalueelta tulevat vedet, jotka johdetaan niiden kautta Piela-veden Murtoselkään.

Yleiskaavan lomarakentaminen tulee lisäämään kuormitusta vesistöön. Normaalin loma-asunnon kuormittava vaikutus on kuitenkin vähäinen muuhun

¹ www.ymparisto.fi

hajakuormitukseen verrattuna. Lisärakentaminen ei oletettavasti tule heikentämään veden laatua järvioltaalla. Kaavamääräyksiensä pohjalta voidaan rakennuspaikkojen kuormitusta vähentää määräämällä asiallinen jätevesien käsittely rakennuspaikoille.

9.5 Vaikutukset eläimistöön

Uudet rakennuspaikat on voitu osoittaa siten, että todetut lintujen pesäpaikat säilyvät. Muutamia rakennuspaikkoja on todettujen pesimäreviirin läheisyydessä (Suojavyöhykkeet: Kuikka ja selkälökki (200 m), kalasääksi 500 m). Pesintää heikentävä vaikutus jää huomattavan vähäiseksi, vaikka kaikki kaavassa osoitetut rakennuspaikat toteutetaan.

Lisääntyvästä vesiliikenteestä linnustolle aiheutuu välillistä haittaa ja sen vaikutusta linnustoon on vaikea arvioida. Lisääntyvän vesiliikenteen huippu ei onneksi ajoitu arimpaan pesintäaikaan kesän alkuun. Vesiliikenteen määrää on pyritty vähentämään siirtämällä rakennuspaikat saarista mantereelle.

Nisäkkäiden osalta vaikutuksia ei voida selvittää tarkasti, koska ei ole tarkkoja tietoja nisäkäskannasta. Vaikutukset jäänevät kuitenkin ilmeisen pieniksi.

9.6 Vaikutukset maisemaan

Yksittäisiä rakennuspaikkoja lukuun ottamatta uudet rakennuspaikat on osoitettu avoimien peltoalueiden ulkopuolelle. Kaikkein laajimmat ja avoimimmat peltoalueet on voitu rajata uudisrakentamisen ulkopuolelle.

Luonnonmaiseman kannalta arimmat alueet ovat Palosaari-Akkosaari, Ykspuinen, Kalasaaren rantakalliot ja niemi, Tampereensaari-Töyrisaari-Kangassaari-Ukonsaari, Rusinsaari, Kärpönsaari, Kemilänniemen kärki, Laakoniemi, Suosaari-Kukkolansaari, Kuivasaari-Remunen-Kalmonsaari, Kauraniemi, Salakkaniemi-Paloniemi, Selkäsaari-Kalliosaari-Myllylahti, Ruunaniemi.

Em. aluille ja muille maisemaltaan aroille alueille on jouduttu osoittamaan 5 rakennuspaikkaa. Rakentaminen tulee luonnollisesti rikkomaan vielä nykyisin rakentamattomana säilyneitä ranta-alueita. Tältä osin Nilakan ja lähivesien maisemallinen rakenne tulee muuttumaan.

Maanomistajakyselyn perusteella kaikkein arimmat alueet eivät tule rakentamaan lähiaikoina, koska maanomistajilla rakennuspaikkatoiveet olivat hyvin maltilliset.

Maisemaan kohdistuvia haittoja tullaan minimoimaan kaavamääräyksillä, jotka määräävät mm. vähimmäisetäisyyden rantaviivasta sekä rantapuuston säilyttämisen.

9.7 Vaikutukset kasvillisuuteen

Uusia rakennuspaikkoja ei ole tarvinnut osoitettu kasvillisuudeltaan arvokkaalle alueelle. Rakennuskelvottomat rantasuot on luonnollisesti jätetty rakentamattomiksi.

Kaava ei vaaranna luonnonsuojelun kannalta arvokkaiden luontotyyppien sekä luonnonvaraiselle eläimistölle ja kasvistolle tärkeiden luonnon ominaispiir-

teiden säilyttämistä, eli kaava-alueelle säilyy nykyinen biologinen monimuotoisuus.

9.8 Vaikutukset nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen

Uusien kesäasukkaiden tuleminen tukee kylien toimintaa ja siten peruspalveluiden pysymistä syrjäkylillä. Kaavalla osoitetaan yhteisiä venevalkama- ja uimarantapaikkoja, jotka palvelevat ranta-alueetta laajempaa käyttäjäkuntaa.

Nykyinen tieverkko palvelee myös uusien loma-asuntojen tarpeita. Muutoksia yleiseen tieverkkoon ei ole tarvista tehdä kaavan perusteella. Uusia pääsyeiteitä joudutaan toki rakentamaan.

9.9 Vaikutukset sosiaaliseen ympäristöön

Lisääntyvä loma-asutus virkistää ja tukee ainakin kesäaikana kylien toimintaa. Kesäasukkaiden ansiosta kylien palvelutasoa on kyetty ylläpitämään parempana kuin, mitä vakituinen väkimäärä edellyttäisi.

Kaava mahdollistaa myös asuinrakentamisen ranta-alueelle, mikä lisää asumisen valinnanvapautta asuinympäristön suhteen ja siten monipuolistaa alueen sosiaalista rakennetta.

9.10 Taloudelliset vaikutukset

Kaavan toteuttaminen on pitkälti maanomistajien asia. Lisärakentaminen luo paineita yksityistieverkon ja mahdollisesti myös yleisen tieverkon parantamiseen ja kunnossapitoon. Haja-asutusalueen vesihuoltoverkoston laajeneminen on myös hyvin todennäköistä. Näiltä osin kustannukset kohdistuvat pitkälti maanomistajiin.

Mikäli ranta-alueelle tulee hyvin paljon ympärivuotista asutusta, lisää se liikumistarvetta ja siten myös liikkumis- ja kuljetuskustannuksia, jotka ainakin koulukyyditysten osalta tulevat kunnan maksettaviksi.

Suora taloudellinen vaikutus kaavalla on alueen maanomistajiin, koska ranta-alueen rakennusoikeus on määritetty. Rakennuspaikkojen olemassa olo lisää tilojen vakuusarvoa sekä mahdollistaa myös uudisinvestointien rahoituksen.

Kesäasukkaat käyttävät kunnan palveluja ja tuovat siten toimeentuloa ja työtä kuntaan. Varsinkin palvelualan elinkeinoharjoittajien toimeentulon kannalta kesäasukkaiden lukumäärällä on merkitystä. Palvelualoilla myynti ja liikevaihto on heinäkuussa, parhaimpaan loma-aikaan, samalla tasolla tai jopa korkeampi kuin, mitä se on yleensä joulusesongin aikaan joulukuussa.

Kesäasukkaiden paikkakunnalle tuoma lisäostovoima näkyy vähittäis-, maatalous-, tekstiili- ja huoltoasemal palveluiden kaupassa. Kesäasukkaiden merkitys on suuri kunnan koko elinkeinoelämälle, koska se tukee nykyisen palvelutason säilymistä paikkakunnalla.

Kaavalla osoitetut rantautumispaikat mahdollistavat kalastamiseen liittyvän ohjelmalveluiden tarjoamisen, minkä ansiosta kaavalla voi olla myös kalastusmatkailua lisäävä vaikutus.

10 SUUNNITTELUVAIHEET

Kaavoitustyö alkoi talvella 2007. Neuvottelu ympäristökeskuksen kanssa yleiskaavatyön lähtökohdista pidettiin 21.11.2007.

Maisema- ja luontoselvityksen sekä kaavanlaatumista varten tarvittavat maastotyöt tehtiin kesällä 2007.

Maanomistajille lähetettiin syksyllä 2007 tiedote kaavatyön alkamisesta ja kysely omien ja lähialueiden maankäytöstä.

Alustava luonnos ja mitoitusperusteet valmistuivat keväällä 2008. Viranomaisneuvottelu mitoitusperusteista käytiin Pohjois-Savon ympäristökeskuksessa käytiin 16.5.2008 ja Pielavedellä 9.4. 2008 ja 3.6.2008. Kunnanvaltuus- to hyväksyi käytettävät mitoitusperusteet 25.8.2008.

Lopullinen yleiskaavaluonnos valmistui joulukuun 2008 aikana.

Kaavaluonnosta esiteltiin 10.3.2009 Säviän entisellä koululla ja kunnanvirastolla.

Luonnos oli nähtävillä 2.3.2009 – 31.3.2009.

Kannanottojen pohjalta tehtiin seuraavat muutokset:

- 427-5:53 Osoitettiin olemassa oleva rakennuspaikka.
- 426-14:7 Poistettiin 10 rakennuspaikkaa kaavasta.
- 408-5:16 Siirrettiin rakennuspaikkaa ja muutettiin käyttötarkoitus.
- 408-2:38 Muutettiin käyttötarkoitus.
- 408-2:41 Siirrettiin rakennuspaikkaa ja muutettiin käyttötarkoitukset.
- 408-4:30 Osoitettiin uusi rakennuspaikka.
- 426-10:7 Osoitettiin uusi rakennuspaikka.
- 407-1:57 Osoitettiin uusi rakennuspaikka.
- 427-10:95 Poistettiin LV merkintä.
- 407-1:47 Muutettiin käyttötarkoitus.
- 427-9:3 Siirrettiin rakennuspaikka tilalle 9:3.
- 408-2:24 Siirrettiin rakennuspaikkaa.
- 427-2:91 Muutettiin käyttötarkoitusta.
- 403-13:37 Osoitettiin olemassa oleva rakennuspaikka.
- 426-15:6 Osoitettiin uusi rakennuspaikka.
- 427-6:82 Poistettiin virheellinen rakennuspaikan merkintä.
- 426-15:4 Siirrettiin rakennuspaikkaa.
- 427-2:132 Muutettiin käyttötarkoitusta.
- 427-2:139 Muutettiin käyttötarkoitusta.
- 427-47:0 Laajennettiin rakennuspaikkaa ja muutettiin käyttötarkoitus
- 427-6:21 Pienennettiin km-aluealuetta.
- 403-13:33 Siirrettiin rakennuspaikkoja, pienennettiin luo aluetta.
- 408-2:3 Osoitettiin uusi rakennuspaikka.
- 427-8:79 Muutettiin käyttötarkoitus.
- 408-4:45 Muutettiin käyttötarkoitus.

Lausuntojen perusteella tehtiin seuraavat muutokset:

- Yhtenäistettiin kaavaselostuksen ja -määräysten nimet
- Vaikutusten arviointia täydennettiin
- Valmisteilla oleva maakuntakaava huomioitiin selostuksessa.
- Tarkennettiin kaavamääräyksiä RM alueiden osalta.
- Kaavakarttaa täydennettiin puuttuvien merkintöjen osalta.
- Kumpuniemeen osoitettiin luo-alue.
- Luontoinventoinnin kohdetietoja tarkastettiin.

- Kaavaselostusta täydennettiin Ilkonlammen kunnostuksen osalta.
- Meijerikankaan SM aluerajausta tarkennettiin.
- Metsälä niminen muinaismuisto lisättiin kartalle ja selostukseen
- Pitkäkankaan muinaismuistokohteen nimi korjattiin.
- EO-1 alueet poistettiin.
- Moottorikelkkareitin merkintää selkeytettiin.
- Liittymämääräyksiä tarkennettiin.
- Selostukseen lisättiin tiedot sähköjohtojen suoja-alueista.

Lisäksi kaavaan tehtiin seuraavat muutokset:

- Pienten saarien kaavamääräys lisättiin.
- 427-7:1 Lisättiin olemassa oleva rakennuspaikka.
- Kaavaselostukseen lisättiin Linnanrannan LV alue.
- SR kohteiden merkinnät tarkastettiin.

Luonnosvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 7.10.2009.

Kaavaehdotus valmistui marraskuussa 2009.

Kaavaehdotus oli nähtävillä 25.1.2010 – 23.2.2010

Kannanottojen perusteella tehtiin seuraavat muutokset:

- 408-4:40 Tilalle osoitettiin uusi rakennuspaikka
- 403-9:21 Tilalle osoitettiin uusi rakennuspaikka
- 426-15:6 Rakennuspaikkaa siirrettiin
- 426-10:7 Rakennuspaikkaa siirrettiin
- 408-4:31 Moottorikelkkailureitin sijaintia muutettiin
- 408-4:32 Moottorikelkkailureitin sijaintia muutettiin
- 427-18:5 Käyttötarkoitus muutettiin ja rakennuspaikkaa laajennettiin
- 427-18:2 Käyttötarkoitus muutettiin ja rakennuspaikkaa laajennettiin
- 407-5:26 Korttelialuetta laajennettiin
- 407-8:3 Osoitettiin RM alue
- 426-21:10 Käyttötarkoitus muutettiin
- 426-21:11 Käyttötarkoitus muutettiin
- 427-9:23 Osoitettiin uusi rakennuspaikka

Lausuntojen perusteella tehtiin seuraavat muutokset:

- Kaavamääräyksiä tarkennettiin
- Osoitettiin Lautaportaan, Ritaharjun ja Molkanpohjan alueet
- Poistettiin Meijerinkankaan rakennuspaikat
- Osoitettiin Hirviniemen lammet luo-merkinnällä
- Osoitettiin Niskalansuo SL-merkinnällä
- Osoitettiin vesijohtolinja
- Muutettiin kantatien merkintä valtatieksi

Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 13.8.2010

Kuopiossa 17.10.2010

FCG Finnish Consulting Group Oy

Timo Leskinen

aluepäällikkö, DI

Simo Kaksonen

suunnittelija, DI

Muutettu kunnanvaltuuston päätöksellä 15.11.2010 § 51

Kuopiossa 16.11.2010

Timo Leskinen

aluepäällikkö, DI